



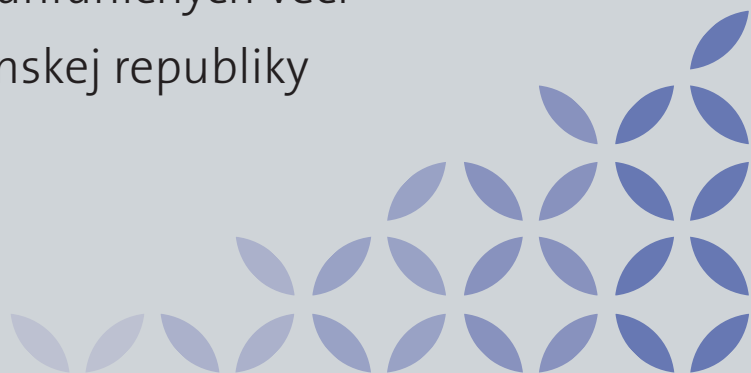
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2012



Zahraničná politika v roku 2012

Výročná správa Ministerstva zahraničných vecí
a európskych záležitostí Slovenskej republiky



Vedenie MZVaEZ SR



Peter BURIAN
štátny tajomník

Miroslav LAJČÁK
podpredseda vlády
a minister zahraničných
vecí a európskych
záležitostí SR

Peter JAVORČÍK
štátny tajomník

Juraj SIVÁČEK
vedúci služobného úradu

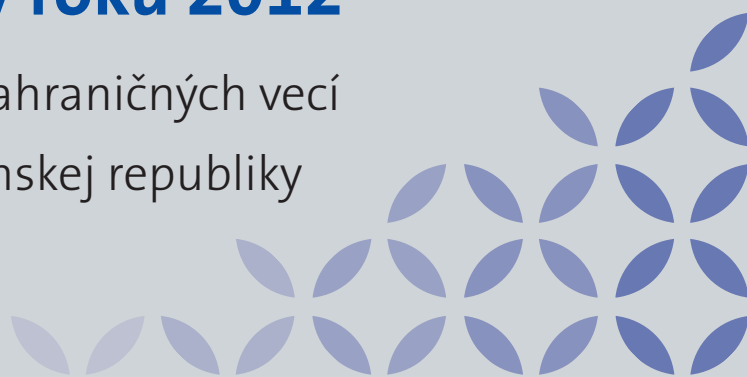


MINISTERSTVO ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY



Zahraničná politika v roku 2012

Výročná správa Ministerstva zahraničných vecí
a európskych záležitostí Slovenskej republiky



Zahraničná politika v roku 2012

Výročná správa Ministerstva zahraničných vecí
a európskych záležitostí Slovenskej republiky

© Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, Bratislava 2013
Všetky práva vyhradené.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
Hlboká cesta 2
833 36 Bratislava 37

Tel.: +421-2-5978-1111 (ústredňa)
Fax: +421-2-5978-3638 (3639)
E-mail: info@mzv.sk
Webstránka: www.mzv.sk

Fotografie na obálke: Fotodatabáza MZVaEZ SR (Vladimír Benko, Boris Gandel, Rastislav Jucha),
Tlačová agentúra Slovenskej republiky (TASR), UN Photo

Jazyková redaktorka: Dorota Berecová
Grafické spracovanie, sadzba a tlač: AEPress, s.r.o.

ISBN 978-80-88726-53-1



Obsah

Predhovory.....	5
1 Aktívna európska politika.....	11
2 Ekonomická diplomacia.....	17
3 Susedské vzťahy, regionálna a bilaterálna spolupráca	21
4 Bezpečný a demokratický svet	27
5 Rozvojová spolupráca.....	33
6 Služba občanom	37
7 Verejná a kultúrna diplomacia.....	41
8 Moderná a profesionálna zahraničná služba	45
Organizačná štruktúra MZVaEZ SR.....	48



„Dúfam, že Slovensko bude pokračovať v odovzdávaní svojich skúseností z tranzície novým demokraciám na Balkáne, vo východnej Európe aj na Blízkom východe a v Afrike. Slovensko ako spolupredseda spoločnej pracovnej skupiny v rámci Spoločenstva demokracií významne prispieva k uskutočňovaniu demokratických reforiem v Tunisku.“

Barrack Obama, prezident Spojených štátov amerických, v blahoprajnom liste predsedovi vlády Robertovi Ficovi k víťazstvu vo voľbách 26. apríla 2012

„Slovenská republika bola solidárna s Európskou úniou a teraz je načas, aby bola Európska únia solidárna so Slovenskom.“



Martin Schulz, predseda Európskeho parlamentu, po stretnutí s prezidentom Ivanom Gašparovičom v Bratislave 18. septembra 2012

„Slovenská republika je v Nemecku známa ako vynikajúca lokalita na investície. Dôkazom toho je viac ako 450 nemeckých firiem, ktoré na Slovensku pôsobia.“



Philipp Rösler, minister hospodárstva a podpredseda vlády Spolkovej republiky Nemecko, na tlačovej konferencii po stretnutí s ministrom financií SR v Bratislave 24. augusta 2012



„Slovensko sa borí s krízou rovnako ako Maďarsko, ale keďže je v eurozóne, má ešte viac problémov. Keď mám však pomenovať krajinu a premiéra krajiny s najväčším úspechom v boji s krízou, na prvom mieste budem musieť spomenúť Roberta Fica a Slovensko.“

Viktor Orbán, predseda vlády Maďarska, na tlačovej konferencii premiérov Slovenskej republiky a Maďarska počas slávnostného otvárania Slovenského domu v Mlynskoch (Maďarsko) 2. októbra 2012



„Rok 2012 môžeme označiť ako rok nachádzania východísk a riešení.“

Rok 2012 priniesol slovenským reáliám prívlastok volebný. Predčasné parlamentné voľby predstavovali zásadnú udalosť uplynulých dvanástich mesiacov aj z pohľadu rezortu zahraničných vecí. Nešlo pritom len o personálnu zmenu vo vedení ministerstva, ale aj o prirodzenú potrebu opätovne zintenzívniť komunikáciu s partnermi a zaujať aktívne pozície na medzinárodnom poli po predvolebnom utlmení aktivít na najvyššej politickej úrovni.

Rok 2012 môžeme označiť ako rok nachádzania východísk a riešení. Vďaka členstvu v najužšom integračnom jadre Únie bolo Slovensko plnohodnotnou súčasťou základných diskusií o ďalšom smerovaní európskeho projektu. Na bruselskej pôde sme jasne prezentovali svoje postoje založené na rešpektovaní rovnováhy medzi dvoma kľúčovými princípmi – solidaritou a zodpovednosťou. Podporili sme všetky opatrenia smerujúce k obnoveniu dôvery v spoločnú menu a návrhy týkajúce sa ďalšieho posilnenia spolupráce. Európska agenda a proeurópska politika nepochybne predstavujú prioritu pôsobenia rezortu diplomacie. V symbolickej rovine to potvrdzuje aj minuloročná zmena jeho názvu na Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

Vážení priatelia,
ani v týchto – pre nás Európanov turbulentných
– časoch sme nezabúdali na svoju zodpovednosť

za vývoj za hranicami EÚ, na úlohy súvisiace s rozširovaním stability a prosperity, najmä (no nielen) v našom bezprostrednom susedstve. V roku 2012 sme naďalej patrili medzi najvýraznejších zástancov európskej perspektívy pre krajiny západného Balkánu a približovania krajín Východného partnerstva k Európe. Boli sme však zároveň najväčšími kritikmi v prípadoch, keď sa na strane našich partnerov nedostavovali dostatočné výsledky. Z týchto jasných zásad nemienime ustupovať ani v budúcnosti. Angažovanosť pri rokovacích stoloch sprevádzalo poskytovanie praktickej pomoci partnerom, odovzdávanie vlastných skúseností s transformáciou, reformami a integráciou. Naši civilní i vojenský experti pôsobili aj v roku 2012 v desiatke misií medzinárodného krízového manažmentu v rôznych častiach sveta, vrátane Balkánu, Cypru či Afganistanu. Na nasledujúcich stranách nájdete viaceré konkrétne príklady, ako Slovensko, jeho zahraničná služba či inštrumentárium rozvojovej pomoci pomáhali pri riešení zložitých situácií v rôznych regiónoch sveta.

Kým „klasická“ zahraničná politika predstavuje prvý a európska agenda druhý pilier rezortu diplomacie, jej tretím plnohodnotným pilierom je nepochybne ekonomická dimenzia. V tomto kontexte možno rok 2012, aj vďaka rozšíreniu kompetencií rezortu, označiť ako rok jej posilňovania a zefektívňovania. Konkrétne kroky i výsledky za minulé mesiace potvrdzujú, že ekonomickú diplomaciu nechceme robiť a ani nerobíme deklaratívne, „od stola“. Zintenzívnili sme

„Chceme, aby aj rezort diplomacie bol otvorenou, pre všetkých viditeľnou a čitateľnou inštitúciou.“

reálnu spoluprácu s podnikateľskou sférou, aktívne komunikujeme, sme otvorení novým impulzom. Práve na základe nich sme upravili sieť ekonomických diplomatov, vraciame ich do vybraných krajín EÚ, t. j. tam, kam smeruje kľúčová časť slovenského exportu, alebo tam, kde máme záujem posilniť ekonomické vzťahy. Potrebujeme prepojiť vzdelávanie s podnikateľským sektorom. Potrebujeme silné malé a stredné podniky, ktoré vytvárajú gro pracovných miest. Potrebujeme investície s pridanou hodnotou, nové technológie, inovácie a bez významu nie je ani spolupráca našich a zahraničných univerzít. To je jadrom novej ekonomickej diplomacie, ktorú budujeme. Posilnenie kompetencií rezortu v tejto oblasti ide ruka v ruku s väčšou zodpovednosťou, novými úlohami a so zvýšenými očakávaniami našich partnerov. Naším dlhodobým zámerom je vytvoriť efektívnu inštitucionálnu základňu a ponúknuť vhodné nástroje a riešenia, ktoré budú zodpovedať týmto očakávaniam.

Rovnaká vízia platí aj pre oblasť konzulárnej asistencie a pomoci našim občanom. Udalosti predchádzajúceho roka potvrdzujú, že nie sme všemocní, nemôžeme byť všade a nevieme robiť zázraky. Chceme však byť

čo najbližšie občanom, neustále zvyšovať štandardy svojich služieb, využívať pritom moderné technológie a zlepšovať komunikáciu, viditeľnosť a dostupnosť rezortu a jeho služieb. Konkrétnymi opatreniami a krokmi v konzulárnej oblasti v minulom roku bolo napríklad zriaďovanie „sezónnych konzulátov“, rozširovanie existujúcej siete našich zastúpení v zahraničí prostredníctvom dohôd o spolupráci s inými členskými štátmi EÚ, rozširovanie služieb poskytovaných honorárnymi konzulmi či pokračujúca elektronizácia verejnej správy. Asistencia a pomoc našim občanom predstavovala v roku 2012 samostatný štvrtý pilier aktivít rezortu diplomacie. Mojim osobným záväzkom pri prevzatí funkcie šéfa rezortu totiž bolo urobiť spolu so svojimi spolupracovníkmi všetko pre to, aby ste našu prácu aj vy vnímali cez naše heslo „Sme tu pre vás, pre občanov“.

Vážení priatelia, tak, ako za hranicami prezentujeme Slovensko ako krajinu otvorenú svetu, chceme, aby aj rezort diplomacie bol otvorenou, pre všetkých viditeľnou a čitateľnou inštitúciou. Verím, že tomu pomôže aj publikácia, ktorú práve držíte v rukách.

Miroslav LAJČÁK
podpredseda vlády a minister
zahraničných vecí a európskych
záležitostí Slovenskej republiky

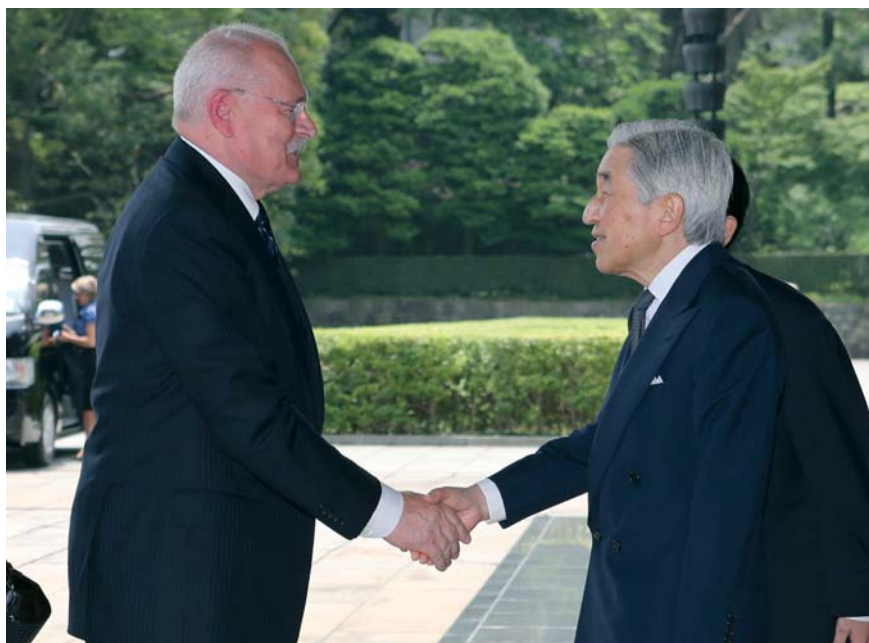


Predseda vlády Robert Fico a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák počas uvedenia do úradu 13. apríla 2012
(Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)



Spoločná tlačová konferencia predsedu vlády Roberta Fica s predsedom Európskej komisie Josém Manuelom Barrosom počas prvej pracovnej cesty slovenského predsedu vlády do Bruselu 24. apríla 2012
(Foto: TASR/Michal Svítok)

Stretnutie slovenského prezidenta Ivana Gašparoviča s japonským cisárom Akihitom v Tokiu 27. júna 2012
(Foto: TASR/AP/Itsuo Inouye)



Vážení priatelia,



Slovenská republika si za dvadsať rokov svojej existencie vybudovala pevné postavenie na medzinárodnej scéne. Prispela k tomu i naša stabilne vyvážená a hodnotovo orientovaná zahraničná politika. V rámci svojich aktivít na poste štátneho tajomníka Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky v minulom roku i v rámci pôsobenia vo funkcii veľvyslanca vo Washingtone a v OSN som mal možnosť presvedčiť sa, že úspešný príbeh Slovenska inšpiruje a motivuje našich partnerov. Je zdrojom našej príťažlivosti a tzv. soft power, ktorá zohráva mimoriadne dôležitú úlohu pri realizácii našich zahraničnopolitických priorít. V tejto súvislosti sa nám darí využívať a prezentovať skúsenosti z transformácie a integrácie nielen v rámci programov bilaterálnej spolupráce, ale i na pôde medzinárodných organizácií a inštitúcií, predovšetkým OSN.

V tomto kontexte sa tiež upevňuje postavenie Slovenska ako dôveryhodného partnera, aktívneho prispievateľa a tvorcu regionálnej i globálnej bezpečnosti. Mimoriadne oceňované sú naše aktivity a líderstvo v oblasti posilňovania úlohy OSN a jej

jednotlivých agentúr, vo formovaní komplexného prístupu k reforme bezpečnostného sektora ako dôležitého prvku budovania mieru v postkonfliktných krajinách.

Úspešne sa nám darí posilňovať svoj systém a programy rozvojovej spolupráce. V tomto smere sa mimoriadne dobre osvedčila posilňujúca sa spolupráca s našim mimovládny a podnikateľským sektorom. Naše mimovládne organizácie a občianska spoločnosť sú veľmi dôležitými partnermi pri formovaní našej zahraničnej politiky aj pri realizácii našich zahraničnopolitických priorít. Túto spoluprácu a dialóg s mimovládny sektorom chceme naďalej náležite využívať a posilňovať.

Tak ako v uplynulom roku chceme tiež rozvíjať pravidelný dialóg s našimi podnikateľmi a exportérmi, aby naša ekonomická diplomacia čo najlepšie odrážala ich potreby a očakávania. V krátkosti, chceme, aby sa naša zahraničná politika vo všetkých oblastiach čo najviac približovala k našim občanom a čo najpresnejšie odrážala naše národné záujmy a potreby.

Peter BURIAN
štátny tajomník



Vážení priatelia,

rok 2012 sa môže javiť, zjednodušene povedané, ako ďalší v sérii krízových rokov, ktorými eurozóna prechádza. V skutočnosti priniesol prelom prinajmenšom v dvoch rovinách:

1. v európskej, keďže inštitúcie a členské krajiny EÚ naštartovali systémové riešenie súčasnej krízy, a teda aj proces posilňovania hospodárskej a menovej únie,
2. v národnej, keďže európske záležitosti dostali v agende rezortu diplomacie osobitné postavenie a novú dynamiku.

Rok 2012 možno preto vnímať ako istý míľnik v budovaní silnejšej Európy. A silnejšia Európa nepochybne znamená aj silnejšie Slovensko.

Proces posilňovania hospodárskej a menovej únie povedie k novej kvalite európskej integrácie. V závere roka sme dosiahli dohodu v prvej kľúčovej oblasti, ktorou je jednotný bankový dohľad. Hľadanie optimálneho fungovania EÚ a osobitne eurozóny je však beh na dlhú trať. Diskusia o ďalších pilieroch – fiškálnom, hospodárskom a politickom – je len v úvodnej fáze.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí venovalo počas uplynulých dvanástich mesiacov

nemálo energie rokovaniu o budúcom viacročnom finančnom rámci, ktorý predznamenáva podobu verejných investícií a podpory hospodárskeho rastu i zamestnanosti na Slovensku do roku 2020. Práve v snahe čo najlepšie využiť európske zdroje v prospech modernizácie našej krajiny sme paralelne začali diskusiu o príprave Partnerskej dohody s Európskou komisiou.

V roku 2012 sme rozbehli prípravu na naše predsedníctvo v Rade Európskej únie v roku 2016. Ide o prestížne a náročné poslanie. Slovensko sa ho navyše ujme po prvý raz. Popri organizačnom a technickom zabezpečení či finančnom pokrytí predsedníctva sa chceme v úvodnej fáze venovať najmä príprave ľudských zdrojov. Inšpirácia štátmi, ktoré už za predsedníckym stolom sedeli, a získavanie ich skúseností sú neoddeliteľnou súčasťou prípravy na tento jedinečný mandát.

Uvedomujeme si, že úspešnosť európskeho projektu samého osebe je bezprostredne spätá s podporou občanov, ba priam od nej závisí. Z tohto dôvodu sme začali pripravovať Národný konvent o Európskej únii, ktorý onedlho obnoví svoju činnosť a spustí otvorenú verejnú diskusiu o európskych politikách na Slovensku. Chceme, aby EÚ i naše pôsobenie v nej boli laickej i odbornej verejnosti čo najzrozumiteľnejšie.


Peter JAVORČÍK
štátny tajomník



Aktivnú úlohu SR v rámci EÚ potvrdilo aj stretnutie predsedov vlád krajín Skupiny priateľov politiky súdržnosti v Bratislave 5. októbra 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

1 Aktívna európska politika



Európska politika je kľúčovou súčasťou domácej i zahraničnej politiky Slovenskej republiky. Aj preto bol popri posilnení právomocí rezortu so zámerom zefektívniť koordináciu európskych politik v roku 2012 na ministerstve obnovený post štátneho tajomníka s agendou záležitostí Európskej únie. Rezort si dôsledne plnil úlohu koordinátora v oblasti európskej agendy na národnej úrovni, ktorá mu z posilnených právomocí vyplynula a prejavila sa aj v zmene názvu ministerstva.

Slovenská republika bola počas celého roka 2012 v rámci Únie principiálnym a predvídateľným partnerom. Základnými vzájomne previazanými princípmi, na ktorých sme svoje postoje vytvárali, boli zodpovednosť a solidarita.

Európska únia má za sebou ďalší náročný rok, v ktorom dominovali úsilie o dohody v záujme stabilizácie eurozóny a diskusie o budúcnosti EÚ či o budúcom viacročnom finančnom rámci. Členstvo v eurozóne sa ukázalo ako kľúčové. Slovensko sa mohlo aktívne zúčastňovať na rokovaní o nosných dokumentoch budúcnosti eurozóny a Únie. V júni 2012 sme ratifikovali Zmluvu o založení Európskeho mechanizmu pre stabilitu a Národná rada SR v decembri schválila pristúpenie k Zmluve o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii, k tzv. fiškálnej zmluve. Na zasadnutí Európskej rady v júni 2012 sme podporili prijatie Paktu pre rast a zamestnanosť, ktorého

úlohou je stimulovať prijatie prorastovej legislatívy s cieľom tvoriť pracovné miesta pomocou tradičných aj inovatívnych nástrojov.

Dôležitou témou v roku 2012 boli rokovania o budúcom finančnom rámci Európskej únie na roky 2014 – 2020. Slovenská republika pri rokovaní ako svoje hlavné priority presadzovala pokračovanie silnej politiky súdržnosti a zabezpečenie dostatočných prostriedkov na ďalší rozvoj regiónov Slovenska, reformu Spoločnej poľnohospodárskej politiky zameranú na čo najrýchlejšie znižovanie rozdielov



Predseda vlády Robert Fico, minister financií Peter Kažimír a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák na stretnutí s podpredsedom Európskej komisie Marošom Šefčovičom počas prvej spoločnej pracovnej cesty do Bruselu 24. apríla 2012 (Foto: TASR/Michal Svítok)



Nemecká kancelárka Angela Merkelová, slovinský premiér Janez Janša a predseda vlády Robert Fico na samite EÚ 23. mája 2012 (Foto: TASR/AP/Yves Logghe)

v úrovniach priamych platieb medzi členskými štátmi a pokračovanie v primeranej finančnej pomoci Únie na odstavenie dvoch blokov jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice. V rámci rokovaní o finančnom rámci Slovensko koordinovalo svoje postoje s partnermi a vystupovalo ako súčasť zoskupenia viacerých krajín, osobitne V4 a Skupiny priateľov politiky súdržnosti.



V októbri si predstavitelia EÚ prevzali v Osle Nobelovu cenu mieru (Foto: TASR/AP/Cornelius Poppe)

V roku 2012 urobila vláda prvé dôležité kroky k príprave nášho predsedníctva v Rade EÚ v roku 2016, schválila kľúčové dokumenty: Príprava predsedníctva SR v Rade Európskej únie v roku 2016 – základné východiská a aktuálne priority a Návrh personálneho obsadenia Stáleho zastúpenia pri EÚ v Bruseli pre prípravu a výkon predsedníctva. Cieľom je zabezpečiť pripravenosť Slovenska na túto náročnú a prestížnu úlohu.

Zároveň bol vytvorený poradný a iniciatívny orgán vlády na úrovni štátnych tajomníkov. Medzirezortná koordinačná rada zabezpečuje koordináciu hlavných úloh spojených s predsedníctvom a dohliada na vnútornú pripravenosť jednotlivých rezortov. V tejto súvislosti sa v jednotlivých rezortoch zahájili prípravy na budovanie potrebnej predsedníckej štruktúry. Tento proces zahŕňa identifikáciu kvalifikovaných zástupcov na pôsobenie v rámci pracovných skupín a výborov Rady Európskej únie, ako aj program vzdelávania zamestnancov štátnej správy pre potreby predsedníctva.

Na základe týchto dokumentov a krokov bol zadaný komplexný rámec a harmonogram

Slovenská republika sa aktívne zapojila do formovania Európskeho fondu pre demokraciu (EED), novej štruktúry postavenej mimo EÚ, ktorej zmyslom je poskytovať rýchlu, priamu a flexibilnú finančnú podporu politickým osobnostiam presadzujúcim demokratické reformy v partnerských krajinách. V novembri 2012 bol za člena Správnej rady Európskeho fondu pre demokraciu z predstaviteľov občianskej spoločnosti zvolený slovenský kandidát Pavol Demeš.

prípravy predsedníctva. Počas roka sa uskutočnili i viaceré konzultácie so zahraničnými partnermi, ktoré boli zamerané na odovzdávanie ich skúseností s prípravou predsedníctva v Rade EÚ.

Západný Balkán a Východné partnerstvo

Podpora rozširovania euroatlantických hodnôt a princípov zostáva naďalej jednou z hlavných premís zahraničnopolitického pôsobenia Slovenska. Na bruselskej pôde i v rámci bilaterálnych stretnutí s partnermi slovenská diplomacia v roku 2012 pripomínala, že Európa aj napriek konfrontácii s neľahkými vnútornými výzvami nemôže zabúdať na dianie za jej hranicami ani na vlastné ambície zohrávať aktívnu úlohu pri rozširovaní stability a prosperity.

Slovenská republika naďalej intenzívne pomáhala kandidátskym a potenciálnym kandidátskym štátom západného Balkánu v ich reformnom a integračnom úsilí. Presadzovala, aby aspiranti na členstvo v EÚ či NATO dôsledne plnili stanovené kritériá a podmienky.



Podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák počas rozhovoru s partnermi Nikolom Popoským z Macedónska a Edmondom Haxhinastom z Albánska 13. apríla 2012 (Foto: Vladimír Benko)



Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák na bilaterálnych rokoch s srbským premiérom Ivicom Dačićom v Belehrade 21. septembra 2012 (Foto: MZVaEZ SR)

Pri hodnotení pokroku podporovala uplatňovanie individuálneho prístupu „podľa vlastných zásluh“ a princípu podmienenosti. Aj našou zásluhou si tieto princípy našli miesto v záveroch Rady EÚ, pokiaľ ide o rozširovanie za rok 2012. Treba však dodať, že hoci je Slovensko jedným z najaktívnejších zástancov integrácie krajín západného Balkánu do Únie, v prípade, že sa nedostavujú uspokojivé výsledky pri plnení si domácich úloh, vie byť aj najkritickejšie.

Ako prvá členská krajina sme schválili zmluvu o vstupe Chorvátska do Únie. Podpredseda vlády a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák sa v roku 2012 stretol so všetkými svojimi partnermi a okrem iného vystúpil ako jeden z hlavných rečníkov na Belehradskom bezpečnostnom fóre. Naše videnie a vnímanie situácie na západnom Balkáne, ako aj podpora politiky rozširovania boli súčasťou jeho verejných vystúpení v Európe, Amerike a v Ázii.

Ako príklad intenzívnej spolupráce s krajinami západného Balkánu môžu slúžiť naše aktivity v Čiernej Hore, ktorej poskytujeme technickú pomoc. V roku 2012 sme pokračovali v realizácii dvoch veľkých projektov – Národného konventu o Európskej únii v Čiernej Hore a NATO Speaking Tour. V rámci projektu národného konventu sa podarilo do procesu európskej integrácie veľmi úspešne zapojiť nielen občiansku spoločnosť, ale aj ostatné segmenty, čím sa vytvorila široká platforma



Počas spoločných rokovaní v Macedónsku minister Miroslav Lajčák a jeho rakúsky partner Michael Spindelegger vyjadrili Skopje politickú podporu v otázke členstva v Únii aj NATO za predpokladu splnenia požadovaných kritérií, 10. júla 2012 (Foto: MZVaEZ SR)

na diskusiu o otázkach súvisiacich s európskou integráciou Čiernej Hory. Konvent jej jednoznačne pomohol splniť podmienky na získanie štatútu kandidátskej krajiny a na otvorenie prístupových rokovaní. Projekt Speaking Tour bol zameraný na zvýšenie informovanosti občanov Čiernej Hory o všetkých aspektoch členstva krajiny v NATO. V oboch úspešných projektoch bude Slovensko pokračovať aj v roku 2013.

Východné partnerstvo je príbeh s otvoreným koncom. Nevedie automaticky k členstvu v EÚ, takýto scenár však ani *a priori* nevylučuje. Závisí len a len od jeho hlavných hrdinov, ako ďaleko sa dostanú. Aj v duchu

týchto slov sme viedli aktívny dialóg so svojimi východnými partnermi, predovšetkým s Ukrajinou, Moldavskom a Gruzínskom, pomáhali sme im pri transformácii a diskutovali sme s partnermi v EÚ najmä o príprave tzv. cestovnej mapy pre Východné partnerstvo. Potvrdili sme tým záujem byť jedným z lídrov diskusií o ďalšom smerovaní tohto kľúčového vektora zahraničnopolitického pôsobenia Európskej únie. Prínosom k slovenskému príspevku do diskusie o Východnom partnerstve bolo vytvorenie platformy Východného partnerstva. Jej vznik ministerstvo iniciovalo s cieľom zadefinovať úlohu a ďalšie možnosti pôsobenia Slovenska v regióne Východného partnerstva. Platforma združuje zástupcov všetkých segmentov spoločnosti – občianskej spoločnosti, štátnej správy aj podnikateľskej sféry.

Vo vzťahoch s Ukrajinou sa Slovensko zasadzovalo za realizáciu intenzívneho dialógu, ako aj za stanovenie rámca vedúceho k podpísaniu asociačnej dohody. Slovensko pokračovalo v odovzdávaní skúseností z predvstupového a reformného procesu a realizácie reforiem zameraných na približovanie sa štandardom a hodnotovému rámcu Únie. Aj v tejto krajine sme veľmi úspešne pokračovali v podpore realizácie projektu Národný konvent o Európskej únii na Ukrajine, ktorému sa ako jedinému fóru na Ukrajine podarilo vytvoriť fungujúcu platformu pre verejnú debatu o kardinálnych otázkach vzťahu Ukrajiny s EÚ.

V realizácii procesov iniciovaných v rámci Východného partnerstva najúspešnejšie napredovalo Moldavsko. Slovenská republika dlhodobo podporuje európsku



Ľubomír Rehák
generálny riaditeľ
 politickej sekcie MZVaEZ

Členstvo v EÚ ostáva hlavným motivačným faktorom na rozvoj a reformné procesy

Ako hodnotíte vývoj v krajinách západného Balkánu v roku 2012 s dôrazom na ich záujem vstúpiť do EÚ?

Napriek súčasnej skepse v EÚ ostáva členstvo hlavným motivačným faktorom na rozvoj a reformné procesy na západnom Balkáne. V roku 2012 sa dosiahol pokrok vo všetkých krajinách, hoci

aj tam existuje prirodzená diferenciácia. Silne motivujúcim pre celý región bolo rozhodnutie o vstupe Chorvátska do Únie, otvorili sa prístupové rokovania s Čiernou Horou, štatút kandidáta na členstvo získalo Srbsko, začal prebiehať dialóg medzi Belehradom a Prištinou, ktorý sprostredkovala EÚ. Veríme, že závery týkajúce sa rozširovania, ktoré prijala Rada pre všeobecné záležitosti EÚ v decembri 2012, poskytujú stimuly na ďalší pokrok v eurointegračnom úsilí našich priateľov na západnom Balkáne.

Ako hodnotíte pôsobenie a úlohu slovenskej diplomacie v regióne západného Balkánu?

Slovenská diplomacia je v regióne solídne etablovaná, veľmi pozitívne ju vnímajú aj naši partneri v európskych a euroatlantických zoskupeniach. Najbližšie krajiny regiónu sú od našich hraníc vzdialené len niekoľko stoviek



Na tému bilaterálnych vzťahov aj vzťahov Ukrajiny a EÚ vystúpil minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák na konferencii Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku 8. novembra 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

perspektívu krajiny a v roku 2012 sa na tom nič nezmenilo. V tomto období pokračovala realizácia projektov odovzdávania transformačných skúseností. V rámci Spoločenstva demokracií a Task Force Moldova sa Slovensko stalo spolupredsiedníčkou krajinou v sektorovej pracovnej skupine pre migráciu. V roku 2012 pokračoval úspešný projekt Národný konvent o EÚ v Moldavsku, iniciovaný slovenskou stranou, pričom moldavská strana – či už na úrovni vlády alebo mimovládneho sektora – ho mimoriadne oceňuje ako fórum, ktoré prináša odborné riešenia. Vzhľadom na nárast aktivít voči Moldavsku rozhodla slovenská vláda o otvorení zastupiteľského úradu v Kišiňove v priebehu roka 2013.

V roku 2012 poskytovalo Slovensko nielen politickú podporu, ale aj konkrétnu technickú pomoc jednak prostredníctvom Centra pre odovzdávanie skúseností z integrácie a reforiem (CETIR), ktoré je pri ministerstve zriadené, jednak prostredníctvom projektov schválených v rámci oficiálnej rozvojovej pomoci. I vďaka skúsenostiam, expertíze a dlhodobým budovaným kontaktom tak v regióne západného Balkánu, ako aj v krajinách Východného partnerstva je hlas našej krajiny rešpektovaný.



Bilaterálne vzťahy, ale aj európska budúcnosť Moldavska boli témou rozhovoru rezortných partnerov Iurieho Leancu a Miroslava Lajčáka 8. novembra 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

kilometrov, vo viacerých z nich máme krajanov, historické a kultúrne väzby. Partneri oceňujú slovenské skúsenosti z transformačných a integračných procesov, poskytujeme im svoju rozvojovú a technickú pomoc.

Európska komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť v roku 2012 uskutočnili revíziu Európskej susedskej politiky a vydali sériu strategických dokumentov, vrátane tzv. cestovnej mapy pre Východné partnerstvo. Ako vnímate rozvoj Východného partnerstva v minulom roku a jeho perspektívy?

Projekt Východného partnerstva v roku 2012 pomerne úspešne pokračoval vo všetkých svojich dimenziách aj s výdatnou slovenskou podporou, či už cez politické a hospodárske kontakty, rozvojovú a technickú pomoc alebo spoluprácu mimovládnej sféry. Počas roka 2012 viaceré

partnerské krajiny výrazne pokročili v rokovaniach s EÚ o asociačných dohodách, dohodách o prehľbenej a komplexnej zóne voľného obchodu či dohodách o vízovej liberalizácii. Samozrejme, nemôžeme zatvárať oči nad existenciou faktorov, ktoré bránia aktívnej realizácii politiky partnerstva, ako sú napríklad zmrazené konflikty, demokratický deficit, nedostatočná vôľa partnerských krajín horizontálne spolupracovať či púšťanie nahradit' reálne plnenie kritérií partnerstva potomkinovskými dedinami. Vývoj vo viacerých partnerských štátoch naznačuje, aké krehké môžu byť demokratické inštitúcie a ekonomická rovnováha v prechodnom období. O to dôležitejšie je pokračovať v procesoch politickej asociácie, ekonomickej integrácie a celkového modernizovania partnerských krajín na základe hodnôt a štandardov EÚ.



Predseda vlády Robert Fico a predseda predstavenstva Volkswagen Slovakia Albrecht Reimol položili základný kameň novej karosárne 2. júla 2012 (Foto: TASR/Martin Baumann)

2

Ekonomická diplomacia



V podmienkach rýchlo sa rozvíjajúcej globalizácie na jednej strane a veľkej miery otvorenosti slovenskej ekonomiky na strane druhej budúcnosť a prosperita Slovenska čoraz väčšmi závisia od schopnosti čo najlepšie presadzovať svoje obchodno-ekonomické záujmy vo svete. Kľúčovú úlohu v tomto smere zohráva ekonomická diplomacia, ktorá si vyžaduje úzku koordináciu štátnych aj podnikateľských subjektov.

Novela kompetenčného zákona z októbra 2012 viedla k posilneniu právomocí Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR pri zabezpečovaní koordinácie presadzovania obchodno-ekonomických záujmov Slovenskej republiky a jednotnej prezentácie Slovenska v zahraničí. Ekonomická diplomacia sa transformovala na službu podnikateľskej verejnosti, zefektívnil sa systém komunikácie ekonomických diplomatov s podnikateľskými subjektmi a organizáciami v Slovenskej republike.

Základnou úlohou v roku 2012 bolo konsolidovať koordinačný mechanizmus a zabezpečiť efektívnu spoluprácu jednotlivých subjektov. S týmto cieľom bola vytvorená Rada vlády pre podporu exportu a investícií, ktorá sa stane nástrojom koordinovaného postupu štátnej správy a podnikateľských subjektov v medzinárodných ekonomických aktivitách a pri prezentácii Slovenska v zahraničí.

V roku 2012 sa podarilo nadviazať intenzívny dialóg so zástupcami slovenského podnikateľského prostredia a jeho výsledky sa premietli do nového návrhu rozmiestnenia ekonomických diplomatov v sieti zastupiteľských úradov Slovenskej republiky. Ekonomickí diplomati boli vrátení do vybraných krajín Európskej únie, kde sa koncentruje slovenský zahraničný obchod a investičný potenciál, ako aj do krajín, kde máme záujem posilniť ekonomickú spoluprácu.

Medzinárodné ekonomické organizácie

V súlade so zahraničnopolitickými prioritami a s ekonomickými záujmami SR v roku 2012 podporila rozšírenie aktivít Európskej banky pre obnovu a rozvoj o krajiny západného Balkánu a juhovýchodného Stredomoria. Na pôde Medzinárodného menového fondu sa Slovenská republika podieľala na vzniku novej konštituencie pre strednú, východnú a juhovýchodnú Európu. V rámci pôsobenia v Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) bola nosnou aktivitou spolupráca slovenských expertov pri vypracovaní hodnotiacej správy OECD o aktuálnom stave a prognóze vývoja slovenskej ekonomiky s odporúčaniami, ktorú začiatkom decembra 2012 v Bratislave osobne predstavil generálny tajomník OECD Angel Gurría.

Ekonomická diplomacia



Minister hospodárstva Tomáš Malatinský a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák pri podpísaní memoranda o spolupráci 1. augusta 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

Podpísaním memoranda o spolupráci pri plnení úloh ekonomickej diplomacie medzi Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a Ministerstvom hospodárstva SR sa s cieľom zefektívnenia upravila spolupráca oboch inštitúcií.

Začala sa realizovať nová forma podnikateľských misí do krajín s inovačným a vedeckovýskumným potenciálom, tzv. inovačné fóra. Za zmienku stojí napríklad fórum vo Švajčiarsku, na ktoré nadväzovalo inovačné fórum Swissness 2012, ktoré zasadalo v Bratislave v októbri 2012. Výsledkom ďalšieho inovačného fóra TUBITAK, ktoré sa uskutočnilo v tureckom Gebze pri Istanbule, bola dohoda o spoločnom výskume a úzkej vedeckej spolupráci medzi Slovenskom a Tureckom v siedmich oblastiach. Kvôli úplnosti možno dodať, že inovačné fóra sa konali aj počas oficiálnych návštev prezidenta Slovenskej republiky v Dánsku a Holandsku.

K plneniu úloh v oblasti ekonomickej diplomacie významne prispelo aj vytvorenie konceptu celoživotného ekonomického vzdelávania diplomatických zamestnancov ministerstva, ktoré je zamerané na získavanie poznatkov a skúseností potrebných na presadenie ekonomických záujmov Slovenska v zahraničí.

Energetická bezpečnosť

S cieľom posilniť energetickú bezpečnosť Slovenskej republiky a realizovať priority energetickej politiky sa zahraničná politika Slovenska sústreďovala na zaisťovanie stabilných a predvídateľných dodávok energetických surovín, pričom sme sa zameriavali na dva základné aspekty:



Štátny tajomník Peter Burian spoločne s primátorom Bratislavy Milanom Ftáčnikom slávnostne otvorili projekt Spotlight Singapore 24. septembra 2012 (Foto: Rastislav Polák)



Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák spoločne s ministrom hospodárstva Tomášom Malatinským vystúpili na 6. ročníku energetickej konferencie Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku 26. novembra 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

1. zabezpečenie, aby boli dodávky zemného plynu a ropy z Ruska cez územie Ukrajiny stabilné a spoľahlivé a aby sa nezvyšoval tlak na obchádzanie existujúcich tranzitných trás do Európy cez Ukrajinu a SR,
2. aktívnu podporu regionálnej spolupráce a rozvoj bilaterálnych vzťahy so susedmi tak, aby došlo k prepojeniu Slovenska so sieťami plynovodov a ropovodov v susedných krajinách, čo nám umožní prístup k novým trasám a perspektívne aj k novým zdrojom dodávok surovín. V rokovaníach s partnermi systematicky podporujeme diverzifikáciu trás a zdrojov energií vrátane budovania cezhraničnej energetickej infraštruktúry a presadzujeme odbornú diskusiu o jadrovej energetike, ktorá je dôležitou zložkou energetického mixu SR.

V roku 2012 získalo Slovensko post predsedu Ekonomicko-environmentálneho výboru OBSE, čím sa mu otvoril priestor na spolupodieľanie sa na ďalšom rozpracovávaní témy energetickej bezpečnosti v OBSE a v rámci oživenia diskusie o energetike vďaka nasledujúcemu ukrajinskému predsedníctvu.

Podnikateľské centrum Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR poskytuje okrem iného prostredníctvom webového portálu *Podnikajme v zahraničí* informačný servis slovenským podnikateľským subjektom v oblasti zahraničného obchodu a etablovania sa na zahraničných trhoch. S cieľom podporiť prienik slovenských podnikateľských subjektov na zahraničné trhy priamo spracováva dopyty podnikateľskej verejnosti, zverejňuje ekonomické informácie, spolupracuje so slovenskými podnikateľskými zväzmi a združeniami, samosprávnymi krajinami a štátnymi agentúrami. V rámci centra bola v roku 2012 vytvorená databáza slovenských exportérov, ktorá sa naďalej rozširuje a slúži predovšetkým ekonomickým diplomatom v zahraničí pri identifikácii vhodných kooperačných partnerov. Databáza je prostredníctvom portálu prístupná aj zahraničným spoločnostiam hľadajúcim partnerov na Slovensku.



Premiéři krajín Vyšehradskej štvorky počas samitu V4 v Prahe, kde Česká republika symbolicky odovzdala predsedníctvo vo V4 Poľsku, 22. júna 2012 (Foto: TASR/Michal Svítok)

3

Susedské vzťahy, regionálna a bilaterálna spolupráca



Vzťahy so susednými krajinami v rámci stredoeurópskej regionálnej spolupráce sa rozvíjali v súlade s dôležitosťou, ktorú tomuto vektoru Slovenská republika trvalo prikladá.

Po nástupe novej slovenskej vlády sa bilaterálne vzťahy so susedmi vyznačovali mimoriadne vysokou intenzitou kontaktov. Dôraz sa kládol najmä na ich pragmatickú rovinu, ktorá primárne sledovala posilňovanie regionálnej súdržnosti a bezpečnosti predovšetkým prostredníctvom projektov v oblastiach hospodárstva a energetickej a dopravnej infraštruktúry.

Prioritným formátom regionálnej spolupráce Slovenskej republiky je dlhodobá Vyšehradská skupina (V4). Slovensko ju považuje za prirodzený konzultačný a koordinačný mechanizmus na presadzovanie spoločných záujmov a cieľov v európskej agende a na spoluprácu v kľúčových regionálnych otázkach upevňujúcich vnútornú súdržnosť regiónu, ako sú energetika a energetická bezpečnosť, doprava, obrana, občianska spoločnosť i spoločné aktivity v oblasti podpory budovania demokracie v krajinách Východného partnerstva a západného Balkánu. Vzájomná dôvera medzi vyšehradskými partnermi dosahuje mimoriadne vysokú úroveň, čo preukazuje spolupráca na budovaní Bojovej skupiny V4 do roku 2016. Aj vďaka našim iniciatívam a zodpovednému prístupu prežíva vyšehradská spolupráca jedno

z najproduktívnejších období vo svojich vyše dvadsaťročných dejinách.

Dobré susedské vzťahy

Česko

Mimoriadne vysoká frekvencia kontaktov s Českou republikou potvrdila výnimočnú úroveň vzťahov a priniesla nové impulzy, ktoré sa premietli do historicky prvého spoločného rokovania vlád Slovenskej



Počas poľského predsedníctva vo V4 sa vo Varšave uskutočnilo rozšírené rokovanie ministrov zahraničných vecí krajín V4 a západného Balkánu, 25. októbra 2012 (Foto: TASR/AP/Alík Kaplicz)

Susedské vzťahy, regionálna a bilaterálna spolupráca



Témami prvého spoločného rokovania vlád Slovenskej a Českej republiky, ktoré sa uskutočnilo v Uherskom Hradišti a Trenčíne, boli kľúčové otázky vzájomnej spolupráce, problematika bezpečnosti, energetiky a projekty v oblasti infraštruktúry, 29. októbra 2012 (Foto: TASR/Radovan Stoklasa)

a Českej republiky v októbri 2012 v Uherskom Hradišti a Trenčíne. Okrem symboliky zasadnutia, ktoré sa konalo pri príležitosti 20. výročia vzniku samostatných republík, podčiarklo vzájomné rokovanie dôležitosť občianskych kontaktov a spolupráce v oblasti energetiky vrátane jadrovej energie, dopravy, obrany a kultúry.

Spoločnú podporu rozvoja jadrovej energetiky vyjadrili obaja premiéri počas zasadnutia Európskeho jadrového fóra v Bratislave. Predsedovia vlád na zasadnutí pri okrúhlom stole podnikateľských subjektov v Prahe podporili rozvoj ekonomicko-obchodnej spolupráce.

Ochotu a pripravenosť v súvislosti so vzájomnou koordináciou a s informovaním sa o zahraničnej politike a agende EÚ potvrdilo tretie Česko-slovenské diskusné fórum, ktoré sa konalo koncom roka 2012 v Brne. Nové podnety prinieslo i 15. zasadnutie medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu. Vynikajúce vzťahy bez otvorených otázok napokon na záver roka potvrdila oficiálna návšteva prezidenta Ivana Gašparoviča v Českej republike, ktorá bola zároveň poslednou počas funkčného obdobia prezidenta Václava Klauša.

Poľsko

Intenzívna a dynamická bola i spolupráca s Poľskou republikou. Uskutočnili sa rokovania prezidentov, predsedov vlád i ministrov zahraničných vecí. Novým príspevkom k strategickému dialógu bolo prvé Slovensko-poľské diskusné fórum. Dôraz sa naďalej kládol na spoluprácu v strategických oblastiach ako energetická bezpečnosť, obrana a cezhraničná a regionálna spolupráca. Kontinuálne rástol význam Poľska ako obchodného a investičného partnera. Podpísané memorandum o zámere zväziť predloženie spoločnej kandidatúry miest Krakov a Tatry na zorganizovanie zimných olympijských hier v roku 2022 by mohlo byť jedným z krokov, ktoré zvýšia medzinárodnú atraktivitu oboch krajín a prispievajú k rozvoju cestovného ruchu a k budovaniu infraštruktúry v pohraničí.

Maďarsko

Vo vzťahu k Maďarsku sme sa sústredili na dosiahnutie pozitívnych výsledkov v oblastiach hospodárskej spolupráce, dopravnej infraštruktúry a energetickej bezpečnosti. Predseda vlády



Poľský premiér Donald Tusk a slovenský premiér Robert Fico počas stretnutia predsedov vlád krajín Skupiny priateľov politiky súdržnosti v Bratislave 5. októbra 2012 (Foto: TASR/Pavel Neubauer)



Predsedovia vlád Slovenska a Maďarska Robert Fico a Viktor Orbán v Mlynkoch odovzdali do užívania Stredisko pilišských Slovákov, 2. októbra 2012 (Foto: TASR/MTI/Attila Kovács)

uskutočnil dve pracovné návštevy Maďarska, počas ktorých bol okrem iného otvorený Slovenský dom v Mlynkoch financovaný vládami oboch krajín, bola podpísaná dohoda o výstavbe nového cestného mosta cez Dunaj v Komárne, konalo sa spoločné hospodárske fórum a iniciovalo sa vytvorenie spoločnej slovensko-maďarskej obchodnej komory. K pragmatickému rozvoju bilaterálnych vzťahov prispela aj návšteva podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí v Budapešti.

Intenzívne sa obnovila práca zmiešaných komisií ako mechanizmu podporujúceho vykonávanie základnej zmluvy medzi našimi krajinami a riešenie problémových otázok. Začal sa slovensko-maďarský expertný dialóg medzi tímami právnikov o medzinárodnoprávnych aspektoch problematiky štátneho občianstva. Slovensko otvorilo na pôde zmiešanej komisie pre záležitosti menšín otázku nedodržovania bilaterálnej dohody o vzájomnej podpore národnostných menšín v oblasti školstva a kultúry podpísanej v roku 2003 zo strany Maďarska. V roku 2012 došlo k definitívnemu uzavretiu kauzy odopretia vstupu bývalému maďarskému prezidentovi Lászlóvi Sólyomovi na územie Slovenska. Súdny dvor EÚ potvrdil, že Slovenská republika odopretím vstupu L. Solyómovi na svoje územie neporušila právo Únie.

Rakúsko

Aj vďaka intenzívnym kontaktom najvyšších ústavných činiteľov v roku 2012 sa ešte upevnili bilaterálne vzťahy s Rakúskom. Uskutočnila sa návšteva prezidenta Rakúskej republiky a predsedníčky rakúskeho parlamentu v Slovenskej republike a dôležitou súčasťou rozvoja dvojstranných stykov boli početné stretnutia ministrov zahraničných vecí i predstaviteľov ďalších

rezortov. Bilaterálny dialóg medzi našimi krajinami bol obohatený o mechanizmus pravidelných konzultácií rezortov zahraničných vecí.

Vzhľadom na citlivosť otázky jadrovej energetiky v našich vzájomných vzťahoch Slovensko pokračovalo v ústretovom prístupe a transparentnej komunikácii o tejto oblasti vrátane bezpečnosti jadrovej energetiky. Kontinuálna pozornosť bola venovaná rozširovaniu regionálnej cezhraničnej spolupráce a budovaniu cezhraničnej infraštruktúry, v rámci ktorého bol do užívania slovenskej a rakúskej verejnosti odovzdaný Cyklomost slobody medzi Devínskou Novou Vsou a Schlosshofom.

Ukrajina

Intenzitu vzťahu s Ukrajinou v roku 2012 ovplyvnili parlamentné voľby v oboch krajinách, no politický dialóg sa aj napriek tomu rozvíjal pomerne aktívne. Uskutočnilo sa 11. zasadnutie Medzivládnej slovensko-ukrajinskej komisie pre národnostné menšiny, školstvo a kultúru. Pokračovali sme tiež v prijímaní praktických opatrení smerujúcich k zjednodušeniu a liberalizácii vízového režimu.



Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák sa pri príležitosti slávnostného otvorenia cyklomosta Devínska Nová Ves – Schlosshof stretol so svojím rezortným partnerom Michaelom Spindeleggerom, 22. septembra 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

Susedské vzťahy, regionálna a bilaterálna spolupráca

Bilaterálna spolupráca

Témy bilaterálnych stretnutí s predstaviteľmi krajín Európskej únie boli vo výraznej miere ovplyvnené aktuálnym dňom v Únii. Vysoká intenzita bilaterálnych vzťahov na pracovnej úrovni v roku 2012 vyústila do uskutočnenia viacerých návštev na najvyššej politickej úrovni. Aktuálnymi naliehavými témami boli hľadanie riešenia krízy eurozóny, upevňovanie bilaterálnej spolupráce a podpora rastu obchodu a investícií.

Naše vzťahy so *Spolkovou republikou Nemecko* v roku 2012 charakterizovali pravidelné stretnutia na najvyšších politických i pracovných úrovniach. Minister Miroslav Lajčák navštívil po svojom nástupe do funkcie Nemecko ako druhú krajinu hneď po Českej republike. Predseda vlády Robert Fico navštívil Nemecko v júli. Osobitné postavenie Nemecka v európskej i hospodárskej politike Slovenska potvrdila návšteva nemeckého vicekancelára a ministra hospodárstva Philippa Röslera.

K rozvoju spolupráce a posilneniu obrazu Slovenska ako dynamickej, inovatívnej a otvorenej krajiny prispeli aktivity v niektorých spolkových krajinách. V roku 2012 sa na Slovensku uskutočnili viaceré ekonomické misie vedené členmi či predstaviteľmi krajinských vlád napríklad Dolného Saska, Saska-Anhaltska a Bádenska-Württemberska.



Vzájomné rokovania ministrov zahraničných vecí Slovenska a Nemecka Miroslava Lajčáka a Guida Westerwelleho sa sústredili na otázky spojené s európskou agendou vrátane otázok fiškálnej zmluvy a situácie v eurozóne, ako aj na prípravu nového viacročného finančného rámca, 10. mája 2012 (Foto: MZVaEZ SR)

Vyvrcholením vzájomných bilaterálnych aktivít s *Francúzskou republikou* bola pracovná návšteva predsedu vlády Roberta Fica v Paríži, počas ktorej ho prijal prezident François Hollande. V roku 2012 obidve strany začali s prípravou nového Akčného plánu spolupráce na roky 2013 – 2018. Spolupráca sa zintenzívnila aj v kultúrnej sfére v súvislosti s prípravou na Európske hlavné mesto kultúry, ktorými sú v roku 2013 Košice a Marseille.

V roku 2012 prebiehal medzivládny dialóg so *Spojenými štátmi americkými* na viacerých úrovniach.



Prezidenta Ivana Gašparoviča počas návštevy Holandska prijala holandská kráľovná Beatrix, 20. novembra 2012 (Foto: TASR/Michal Svítok)



Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák rokoval počas návštevy Francúzska so svojim rezortným partnerom Laurentom Fabiusom o rozvoji bilaterálnych vzťahov aj o európskej problematike, 13. septembra 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Boris Gandel)

Odzrazom vysokej kvality bilaterálneho vzťahu bola predovšetkým júlová návšteva ministra Miroslava Lajčáka vo Washingtone. Ako mimoriadne úspešnú možno v predmetnom období hodnotiť parlamentnú dimenziu spolupráce, ktorá sa odrazila vo zvýšenej frekvencii návštev amerických kongresmanov na Slovensku. Partneri zdôrazňovali význam aktívneho zapájania sa Slovenska a plnenia si záväzkov v rámci NATO, angažovanie sa v Afganistane a odovzdávanie skúseností s transformáciou krajínám západného Balkánu, východnej Európy a severnej Afriky.

Formovanie vzťahov s *Ruskou federáciou* bolo a zostáva rámcované cieľom budovania strategického partnerstva medzi EÚ a jej najväčším východným susedom. Slovenská republika sa zasadzovala za otvorený dialóg s Moskvou a formovanie partnerstva zbaveného predsudkov a založeného na konkrétnych projektoch a výsledkoch. V decembri sa uskutočnila návšteva ministra Miroslava Lajčáka v Moskve, počas ktorej boli vyhodnotené vektory ďalšieho rozvoja spolupráce a stimulácie podnikateľských aktivít s dôrazom na ekonomicky perspektívne regióny Ruska.



Na pozvanie ministra zahraničných vecí Sergeja Lavrova navštívil v decembri 2012 minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák Ruskú federáciu (Foto: MZVaEZ SR/Boris Gandel)



Záujem na prehlbovaní dvojstranných vzťahov a rad medzinárodnopolitických otázok dominovali na stretnutí podpredsedu vlády ministra zahraničných vecí SR Miroslava Lajčáka a ministerky zahraničných vecí USA Hillary Clintonovej vo Washingtone 25. júla 2012 (Foto: US State Department)



Afganistan, vojenské spôsobilosti a partnerstvá boli hlavnými témami samitu NATO, ktorý sa konal v americkom Chicagu 20. mája 2012 (Foto: TASR/AP)

4

Bezpečný a demokratický svet



Vonkajšie bezpečnostné prostredie Slovenska v roku 2012 determinovala celková stabilita v euroatlantickom priestore. Pokračujúce nepokoje a nestabilita na periférii euroatlantického regiónu, predovšetkým v severnej Afrike a na Blízkom východe, vonkajšiu bezpečnosť Slovenska bezprostredne neovplyvnili. Do ich riešenia sa zapájalo najmä ako člen Európskej únie a Severoatlantickej aliancie. V reakcii na množiace sa cezhraničné útoky zo Sýrie zmetanej vnútorným konfliktom na územie Turecka podporilo Slovensko rozhodnutie spojencov v rámci NATO rozmiestniť na území Turecka protiraketový systém Patriot s cieľom posilniť jeho obranyschopnosť proti prípadným útokom balistickými raketami.

Počas chicagského samitu NATO v máji 2012 Slovensko ohlásilo zámer zapojiť sa do piatich mnohonárodných projektov budovania obranných spôsobilostí aliancie s cieľom čo najefektívnejšie vynakladať prostriedky na obranu (iniciatíva tzv. inteligentnej obrany). V tomto smere SR zároveň presadzovala čo najužšiu spoluprácu medzi NATO a EÚ. S cieľom podporovať politiku otvorených dverí NATO sa SR spolu s ďalšími spojencami zasadila, aby sa v Chicagu konalo aj rokovanie na úrovni ministrov zahraničných vecí so štyrmi krajinami aspirujúcimi na členstvo v aliancii. Záverečná deklarácia zo samitu v Chicagu vyslala pozitívny signál voči aspirantom, ktorý má tieto krajiny povzbudiť v ďalších reformách.

Slovenská republika kládla veľký dôraz na rozširovanie pásma stability a bezpečnosti, a teda spoluprácu Severoatlantickej aliancie s partnerskými krajinami. Úspešne sa pritom uchádzala o pozíciu Kontaktného veľvyslanectva NATO v Belehrade, ktorú bude vykonávať v rokoch 2013 až 2014.

V priebehu roka 2012 sa príslušníci Ozbrojených síl SR aj civilní experti zúčastňovali na viacerých operáciách a misiách medzinárodného krízového manažmentu – operáciách pod velením NATO, EÚ

Reforma bezpečnostného sektora

Slovensko pokračovalo v aktivitách zameraných na podporu reformy bezpečnostného sektora (SSR). V októbri SR spoluorganizovala v Nairobi zasadnutie na vysokej úrovni o výzvach pre SSR vo východnej Afrike. Z pozície predsedajúcej krajiny v decembri organizovala stretnutie Skupiny priateľov SSR v OSN v New Yorku. Počas stretnutia boli oficiálne prezentované integrované technické smernice o SSR, ktoré vznikli ako výsledok práce medziagentúrnej pracovnej skupiny týkajúcej sa SSR. Slovensko ako spolupredseda tzv. Task Force Tunisia v rámci Spoločenstva demokracií tiež podporilo aktivity súvisiace s témou SSR v Tunisku.

Bezpečný a demokratický svet



Generálny tajomník NATO Anders Fogh Rasmussen, prezident Ivan Gašparovič a prezident USA Barack Obama počas samitu NATO v Chicagu 20. mája 2012 (Foto: TASR/AP/Carolyn Kaster)



Významným príspevkom k medzinárodnej diskusii o zahraničnej a bezpečnostnej politike je tradičná medzinárodná konferencia GLOBSEC, ktorá sa uskutočňuje v Bratislave s podporou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (Foto: Vladimír Benko)

a na dvoch misiách OSN. Aj vďaka diplomatickému úsiliu SR sa opätovne podarilo predĺžiť mandát operácie EUFOR ALTHEA v Bosne a Hercegovine v plnom rozsahu, pričom od septembra 2012 SR prevzala vedúcu úlohu v Koordinačnom centre misie v Sarajeve.

Prioritou bola operácia ISAF v Afganistane, kde Slovensko naplánovalo a postupne realizuje úpravu svojho príspevku v súvislosti s prebiehajúcim procesom odovzdávania zodpovednosti do rúk afganských orgánov. Počas roka sa znížil počet slovenských vojakov v operácii z 343 na 253. Sumou 1 milión eur

Účasť na operáciách a misiách medzinárodného krízového manažmentu k 31. decembru 2012

Misia	Miesto pôsobenia	Počet príslušníkov (OS SR, PZ SR, civilní experti)
NATO		
ISAF (International Security Assistance Force)	Afganistan	253
Veliteľstvo NATO v Sarajeve	Bosna a Hercegovina	1
EÚ		
ALTHEA	Bosna a Hercegovina	34
EUMM	Gruzínsko	6 (1 + 4 + 1)
EULEX	Kosovo	4
EUBAM	Moldavsko/Ukrajina	4
EUPOL	Afganistan	2
EUPOL COPPS	Palestína	1
OSN		
UNFICYP (United Nations Peacekeeping Force in Cyprus)	Cyprus	159
UNTSO (United Nations Truce Supervision Organization)	Sýrska arabská republika, Štát Izrael	2



Tlačová konferencia splnomocnenca OSN pre Afganistan Jána Kubiša v Kábule 25. januára 2012 (Foto: UN Photo)

prispela Slovenská republika do rozvojového Programu národnej solidarity, pričom tento záväzok vyplýval z medzinárodnej konferencie o Afganistane, ktorá sa konala v júli v Tokiu. Slovensko tiež oznámilo politické rozhodnutie prispieť v rokoch 2015 – 2017 celkovou sumou 1,5 milióna amerických dolárov na zabezpečenie udržateľnosti Afganských národných bezpečnostných síl.

V rámci rozvoja spôsobilostí krízového manažmentu Únie Slovenská republika presadzovala čo najužšiu spoluprácu EÚ a NATO a podporovala hľadanie finančne najefektívnejších riešení budovania obranných kapacít v rámci iniciatívy „združovania a zdieľania“, pričom sa usilovala maximálne využiť potenciál regionálnej spolupráce, predovšetkým krajín V4. V roku 2012 pokračovali práce na vytvorení Bojovej skupiny EÚ krajín V4, ktorá bude v pohotovosti v prvom polroku 2016.

Slovensko spoločne s krajinami V4 spracovalo iniciatívny dokument, ktorý prispel do diskusií o revízii procedúr krízového manažmentu Únie. Počas roka 2012 sme presadzovali rozvoj komplexného prístupu EÚ, ktorý umožňuje efektívne využívať jej široké



Počas oficiálnej návštevy Bosny a Hercegoviny navštívil prezident Ivan Gašparovič príslušníkov slovenského kontingentu pôsobiach v misii ALTHEA, 28. novembra 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

Bezpečný a demokratický svet



Predseda Valného zhromaždenia OSN Nassir Abdulaziz Al-Nasser, generálny tajomník OSN Pan Ki-mun a predseda Hospodárskej a sociálnej rady OSN Miloš Koterec počas jej júlového zasadnutia, 2. júla 2012 (Foto: UN Photo/Evan Schneider)

spektrum politických, bezpečnostných, ekonomických a rozvojových nástrojov pri pôsobení v medzinárodnom krízovom manažmente.

Pôsobenie v medzinárodných organizáciách

Slovensko v roku 2012 využívalo svoje členstvo v medzinárodných organizáciách na presadzovanie rozhodnutí a riešení založených na rešpektovaní princípov a noriem medzinárodného práva. Podporovali sme posilňovanie multilaterálnych mechanizmov vo fungovaní medzinárodných vzťahov, zasadzovali sme sa za konsolidáciu existujúceho systému globálnych noriem a inštitúcií a realizáciu vnútorných reforiem medzinárodných organizácií s cieľom posilniť jednak ich schopnosť pružne

reagovať na rastúci počet výziev a jednak efektívne vynakladanie finančných zdrojov.

Pôsobeniu na pôde OSN dominovalo v roku 2012 naše prvé predsedníctvo v jednom z jej hlavných orgánov – Hospodárskej a sociálnej rade. Ročným predsedníctvom bolo završené celkovo trojročné úspešné členstvo v tomto orgáne, ktoré pre Slovensko predstavovalo jedinečnú možnosť aktívne sa zapojiť do multilaterálnych procesov v oblasti hospodárskej a sociálnej agendy OSN.

V rámci OBSE sa Slovensko zasadilo za zachovanie autonómneho postavenia Úradu OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) a potlačenie úsilia niektorých štátov oslabiť metodiku monitoringu volieb. Slovensko sa aktívne zúčastňovalo na volebných pozorovateľských misiách



Roman Bužek
generálny riaditeľ
sektie medzinárodných
organizácií, rozvoje
a humanitárnej pomoci
MZVaEZ

Slovensko presadzuje čitateľnú, hodnotovo orientovanú a principiálnu politiku

Akým spôsobom sa SR darilo konkrétne posilňovať svoju pozíciu v medzinárodných vzťahoch?

Slovenská republika vo vzťahu k jednotlivým krajinám i v rámci pôsobenia na pôde medzinárodných organizácií

dlhodobo presadzuje čitateľnú, hodnotovo orientovanú a principiálnu politiku vychádzajúcu z postojov členských krajín EÚ. Svoj postup sme dôsledne koordinovali s členskými krajinami EÚ, resp. s krajinami východoeurópskej regionálnej skupiny. Vďaka tomu sme od roku 1993 nadobudli reputáciu spoľahlivého partnera presadzujúceho princípy a rešpektujúceho uzavreté dohody. Dosiahnuté výsledky, vrátane presadenia radu kandidatúr, potvrdzujú správnosť uvedeného postoja.

Viete poskytnúť aj ďalšie príklady, ktoré svedčia o posilňujúcej sa pozícii SR v medzinárodných organizáciách?



Prezident Ivan Gašparovič a minister Miroslav Lajčák počas stretnutia s generálnym tajomníkom OSN Panom Ki-munom, so splnomocnencom OSN pre Afganistan Jánom Kubišom a s riaditeľom Regionálneho centra pre preventívnu diplomáciu v Strednej Ázii Miroslavom Jenčom 24. septembra 2012 (Foto: UN Photo/Jennifer S. Altman)

OBSE/ODIHR. Do Ruskej federácie, Arménska, Bieloruska a na Ukrajinu sme vyslali spolu osem krátkodobých a jedného dlhodobého volebného pozorovateľa. V roku 2012 pokračovali podnetné kontakty s Úradom vysokého komisára OBSE pre otázky národnostných menšín.

V nadväznosti na záväzky vyplývajúce z nášho členstva v Rade Európy sa SR podieľala na posilňovaní troch základných pilierov tejto medzinárodnej organizácie – ľudských práv, demokracie a právneho štátu, čo sa

prejavilo aj na našom aktívnom pôsobení v procese reformy Európskeho súdu pre ľudské práva.

Starostlivo bola sledovaná agenda presadzovania kandidátúr do orgánov medzinárodných organizácií. Aj touto cestou sa Slovenská republika snažila posilňovať svoje pozície v medzinárodných vzťahoch. V roku 2012 sa podarilo presadiť kandidatúru slovenského veľvyslanca Ľubomíra Kopaja na post vedúceho misie OBSE v Čiernej Hore a opätovné zvolenie Petra Guráňa za člena Výboru OSN pre práva dieťaťa.

Veľvyslanec Miloš Koterec zastával počas celého roka 2012 post predsedu Hospodárskej a sociálnej rady OSN (ECOSOC) ako jedného z hlavných orgánov OSN. Po úspešnom členstve v Bezpečnostnej rade OSN v rokoch 2006 – 2007 a členstve v Rade OSN pre ľudské práva v období rokov 2008 – 2011 sú trojročné členstvo v Hospodárskej a sociálnej rade OSN v rokoch 2010 – 2012 a následné predsedníctvo v roku 2012 potvrdením vysokej profesionality slovenskej zahraničnej služby a uznaním pôsobenia Slovenska v systéme tejto organizácie. Predstavujú úspešné završenie dvadsiatich rokov členstva Slovenskej republiky v OSN.

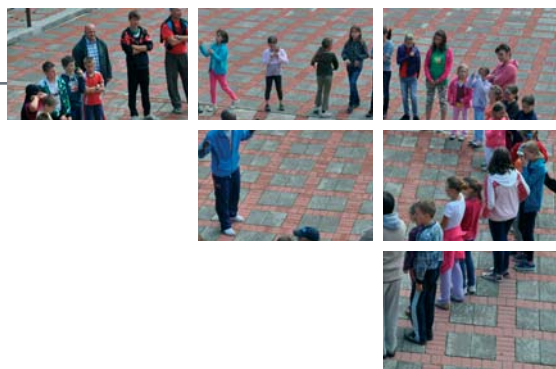
V rokoch 2012 – 2015 predsedá Medzinárodnému súdnemu dvoru v Haagu sudca Peter Tomka. Potvrdením profesionálnosti a vysokej odbornosti našich diplomatov je aj pôsobenie ďalších predstaviteľov SR na vysokých postoch v rámci OSN – od januára 2012 pôsobí Ján Kubiš vo funkcii osobitného predstaviteľa generálneho tajomníka OSN pre Afganistan a vedúceho Úradu OSN v Afganistane (UNAMA). Od júna 2008 vedie slovenský diplomat Miroslav Jenča Regionálne centrum OSN pre preventívnu diplomáciu v Strednej Ázii (UNRCCA) so sídlom v Ašchabade a zároveň pôsobí vo funkcii osobitného predstaviteľa generálneho tajomníka OSN.



Štátny tajomník Peter Burian počas rozvojového fóra v Nairobi 18. – 21. novembra 2012
(Foto: MZVaEZ SR/Michal Komada)

5

Rozvojová spolupráca



Slovenská oficiálna rozvojová pomoc (ODA) kládla v roku 2012 dôraz na väčšiu intenzitu inkluzívneho rozvoja partnerských krajín. Boli posilnené kapacity národného systému rozvojovej spolupráce v súlade s odporúčaniami hodnotiacej správy Výboru pre rozvojovú spoluprácu Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj a s princípmi efektívnosti ODA.

V roku 2012 sa rozvojová pomoc sústredila na programové krajiny (Afganistan, Južný Sudán, Keňa) a projektové krajiny, v ktorých sa realizovali projekty na odovzdávanie skúseností – krajiny západného Balkánu (Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Macedónsko, Srbsko), krajiny Východného partnerstva EÚ (Bielorusko, Gruzínsko, Moldavsko a Ukrajina) a krajiny južného susedstva (Egypt, Tunisko).

Základné sektorové priority slovenskej ODA v roku 2012 boli cielené na budovanie demokracie, rozvoj infraštruktúry (zdravotníctvo, vzdelanie), ochranu prírody, klimatické zmeny a rozvoj pôdohospodárstva. Prierezové priority boli zamerané na rodovú rovnosť a dobrú správu vecí verejných.

V roku 2012 sme schválili Konceptiu zapájania podnikateľských subjektov do rozvojovej spolupráce SR, ktorej cieľom je posilnenie udržateľnosti rozvojových projektov a podpora rozvojových aktivít slovenských podnikateľov. V novembri 2012 sme organizovali

Slovenské rozvojové fórum v Keni za účasti slovenských podnikateľských subjektov a mimovládnych organizácií. Podujatie prispelo k posilneniu spolupráce medzi mimovládnymi organizáciami a súkromným sektorom.

Ministerstvo realizovalo v roku 2012 dvadsaťtri projektov formou programu odovzdávania skúseností z transformácie a integrácie krajínám, ktoré prechádzajú transformačným procesom.

V roku 2012 boli v rámci programu CETIR realizované projekty v hodnote 128 600 eur najmä vo forme študijných ciest predstaviteľov štátnej správy partnerských krajín na Slovensku.

V rámci schémy mikrograntov bolo schválených 56 projektov, z ktorých sa kontrahovalo 308 676 eur. Najväčší počet mikrograntov (18) realizoval ZÚ v Belehrade, nasledovali ZÚ v Nairobi (14), ZÚ v Sarajeve a ZÚ v Bukurešti pre Moldavsko (5). Celkovo sa na programe zúčastnilo 13 ambasad.

Po prvýkrát bol spustený Program vysielania slovenských dobrovoľníkov do zahraničia, v rámci ktorého ministerstvo podporilo vyslanie 16 dobrovoľníkov do krajín ako Burkina Faso, Kamerun, Keňa, Južný Sudán, Lesotho, Kambodža, Kirgizsko, Gruzínsko, a to v hodnote 79 500 eur.

Rozvojová spolupráca



Štipendistov vlády SR z rozvojových krajín prijal minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslav Lajčák. Na prijatí sa zúčastnil aj minister školstva, vedy, výskumu a športu Dušan Čaplovič, 18. decembra 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

CETIR promptne reaguje na konkrétne požiadavky partnerskej krajiny, pričom využíva skúsenosti slovenských ministerstiev a ďalších inštitúcií, ktoré sa na tom aktívne zúčastňujú. Ministerstvo v spolupráci so zastupiteľskými úradmi v roku 2012 naďalej poskytovalo mikrogranty, t. j. finančné príspevky na malé projekty vo výške do 5 000 eur.

V oblasti humanitárnej pomoci sme poskytli finančnú pomoc v celkovej sume 138 500 eur, ktorá bola zameraná na riešenie akútnej krízy utečencov zo Sýrie, ako aj na odstraňovanie dlhodobých problémov obetí dávnejších kríz, napríklad príspevok do Výboru pre nezvestné osoby na Cypre, príspevok do Fondu pre vysídlenecov na Balkáne (Sarajevský proces). V krízových situáciách sme tiež poskytli materiálnu humanitárnu pomoc Sýrii a Čiernej Hore v celkovej hodnote 170 000 eur.

Významným dlhoročným partnerom pri plánovaní a realizácii rozvojovej spolupráce je Platforma mimovládnych rozvojových organizácií. V súčinnosti s ňou sa v roku 2012 organizovali rozvojové podujatia, spolupracovalo sa na príprave programových a koncepcných dokumentov určených odbornej i širšej verejnosti.

Úspešné projekty

Nabádame myslieť na budúcnosť

Globálne vzdelávanie pomáha pochopiť súvislosti medzi nami a vzdialenejšími kútmi sveta. Pomáha

ich nielen chápať, ale aj kriticky nad nimi uvažovať a reagovať na ne. SR vychádza z Národnej stratégie globálneho vzdelávania na roky 2012 – 2016, ktorú vláda schválila v januári 2012. K jej uskutočňovaniu prispievajú svojimi aktivitami viaceré slovenské mimovládne organizácie. Cieľom projektu, ktorý realizovalo eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí v roku 2012, bolo prostredníctvom časopisu *Rebrík* prehĺbiť vedomosti žiakov v primárnom vzdelávacom

Grantová schéma

V roku 2012 schválilo Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR spolu 29 rozvojových projektov v hodnote 3 444 882 eur pre tieto krajiny:

Keňa	5
Južný Sudán	3
Afganistan	4
Srbsko	2
Ukrajina	2
Moldavsko	1
Gruzínsko	1
Bielorusko	1
Čierna Hora	1
Tunisko	3
Barma	1
Slovensko – v rámci globálneho vzdelávania, resp. podpory budovania kapacít rozvojovej spolupráce	5



procesu o rozvojovom svete. Tvorba vzdelávacích materiálov v časopise počas školského roka 2011/2012 obsahovo prispela do vzdelávacích a výchovných programov škôl a voľnočasových aktivít. Minimálne 120 učiteľov základných škôl a asi 15 000 detských čitateľov časopisu *Rebrík* získalo základné poznatky o témach v oblasti globálneho vzdelávania v teoretickej i praktickej rovine.

Pomáhame zachovávať prírodné zdroje

Cieľovou skupinou projektu občianskeho združenia Človek v ohrození sú komunity žijúce v blízkom okolí lesa Mau, ktorých stratégie obživy sú do veľkej miery späté s prírodnými zdrojmi pochádzajúcimi práve z lesa Mau. Zvolená stratégia vychádza z kenskej lesníckej politiky, ktorá identifikuje miestne komunity ako dôležitého hráča pri ochrane ekosystémov. Prostredníctvom práce s komunitami sa projekt zameriava na dosiahnutie troch hlavných efektov. Prvým je eliminácia vzorcov správania spôsobujúcich závislosť od lesa Mau. Oboznámením sa s novými alternatívnymi zdrojmi obživy (chov oviec a kôz, včelárstvo), šetrnejšími technológiami spaľovania (piecky šetriace energiu a biopalivo) a novými zdrojmi drevnej hmoty (lesné škôlky) sa zníži spotreba drevnej hmoty z lesa Mau miestnou komunitou. Projekt sa tiež sústreďuje na obnovu lesných plôch a vodných zdrojov cez komunitné asociácie a zvyšovanie kapacít komunity na manažment a ochranu prírodných zdrojov.

Zlepšujeme kvalitu vzdelávania v Afganistane

S cieľom prispieť k zlepšeniu kvality technického vzdelávania v Afganistane pomocou budovania partnerstva medzi Slovenskou technickou univerzitou a Kábulskou polytechnickou univerzitou tieto inštitúcie realizovali projekt Rozvoj kapacity ľudských zdrojov na Kábulskej polytechnickej univerzite. Jeho výsledkom bol transfer nových poznatkov na úrovni vyššieho vzdelávania v oblasti technických vied do Afganistanu. Vzhľadom na predchádzajúcu izoláciu vysokého školstva v krajine a jeho nie najlepší stav môžeme tento aspekt považovať za veľmi pozitívny. Afganskí vysokoškolskí učitelia získali možnosť rozšíriť si vedomosti o nové poznatky a v dôsledku toho modernizovať učebné osnovy svojich predmetov. Na Kábulskej polytechnickej univerzite boli zavedené nové študijné programy, ktoré zvýšili záujem o štúdium na nej. O úspechu tohto projektu svedčí aj súčasná



Komunitná lesná škôlka v Mole, v ktorej ženská skupina pestuje sadenice stromčekov na reforestáciu lesa Mau (Foto: Človek v ohrození)

realizácia nadväzujúceho projektu Slovenskej technickej univerzity, ktorého cieľom je vybudovať laboratórium potravinárskej mikrobiológie a chemického inžinierstva na partnerskej univerzite v Kábule.

Debatujeme o európskej budúcnosti

Ukrajina je prvá krajina Východného partnerstva, ktorá na pracovnej úrovni ukončila rokovania s EÚ o asociačnej dohode. Únia však podmienila podpísanie dohody ukončením súdnych procesov proti opozičným politickým lídrom v krajine a dodržiavaním princípov právneho štátu. Napriek tejto politickej kríze vo vzťahoch sa však ukrajinskí lídri zhodujú na tom, že európska integrácia Ukrajiny je jediná dlhodobá stratégia na modernizáciu krajiny. Aj preto Výskumné centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku pokračovalo v aktívnej realizácii projektu Národný konvent o Európskej únii – v inštitucionalizovanej diskusnej platforme. Ako dokazuje jeho implementácia, otvorená diskusia prispieva k zvýšeniu zodpovednosti politikov za vývoj na Ukrajine, vytvára platformu, kde je nevyhnutná spolupráca medzi verejným a mimovládny sektorom, zaistuje, že bude hlas odbornej komunity vypočutý a k verejnosti sa dostanú pravdivé informácie. Takáto diskusia dodáva váhu praktickým a skutočným otázkam a výzvam, ktorým musí Ukrajina čeliť, a vytvára prostredie na skutočnú participáciu občanov na verejnom živote. Viac informácií o projekte je dostupných na stránke www.euconvention.org.ua.

← → ↻ https://www.mzv.sk/Register

MINISTERSTVO ZAHRAŇNÝCH VIED
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽNOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NEFUNGUJE VÁM REGISTRÁCIA SPRÁVNĽ...?

Príhlasovacia stránka Osobné informácie Núdzový kontakt Cestovný plán Spolucestujúci Registračné údaje

Osobné informácie

Info
Údaje o osobe, ktorá sa registruje na cestu do zahraničia. Tieto údaje, ako aj údaje poskytnuté o osobách v položke "Núdzové kontakty, Spolucestujúci a Cestovný plán" budú automaticky zmazané po 30 dňoch od dátumu uvedenom v položke "Návrat z cesty".

Základné údaje		Kontakty	
Meno*: Ján	Pohlavie*: Muž	Mobil*: 09123456789	
Priezvisko*: Vzorový	Dátum narodenia*: 15.03.1970	E-mail*: meno@email.sk	
Titul: Ing	Hendikep - zdrav. postihnutie:	Telefón: +421 2 59785978	
Adresa bydliska			
Ulica*: Hlboká cesta 2			
Mesto*: Bratislava 37			
PSČ: 83336			
Štát*: Slovensko			

* - hodnota musí byť vyplnená
** - aspoň jedna z hodnôt musí byť vyplnená

Zrušiť Ďalej >>

©2009, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, 02 / 5978 1111, info@mzv.sk

← → ↻ https://www.mzv.sk/Register

MINISTERSTVO ZAHRAŇNÝCH VIED
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽNOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NEFUNGUJE VÁM REGISTRÁCIA SPRÁVNĽ...?

Príhlasovacia stránka Osobné informácie Núdzový kontakt Cestovný plán Spolucestujúci Registračné údaje

Núdzový kontakt

Info
Údaje o osobe (osobách), ktoré budú v prípade mimoriadnej situácie vyzvoľnené MZV SR. Po vyplnení položiek o osobe núdzového kontaktu je potrebné údaje potvrdiť kliknutím na tlačidlo "Pridať". Po pridaní kontaktu sa vygeneruje automaticky ďalšie pole pre nový núdzový kontakt. Počet kontaktných osôb nie je obmedzený. Karta "Núdzový kontakt" je nepovinná. V prípade neuvedenia žiadnych údajov bude MZV SR informovať iba osobu podľa údajov uvedených v časti "Osobné informácie". Údaje uvedené v núdzovom kontakte je možné zmazať kliknutím na ikonu znázorňujúcu "odpadkový kôš".

Kontaktná osoba	Ulica	Mesto	PSČ	Štát	Vzťah	Telefón	Mobil	Email
Ján Vzorový		Bratislava 37	83336	Slovensko		+421 2 59785978	09123456789	meno@email.sk
Kontaktná osoba*	Ulica	Mesto	PSČ	Štát				
Jana Vzorová	Hlboká cesta 2	Bratislava 37	83336	Slovensko				
Príbuzenský vzťah	Telefón	Mobil**	Email**					

* - povinná hodnota, musí byť vyplnená len pre pridanie záznamu do tabuľky
** - aspoň jedna z hodnôt musí byť vyplnená

<< Späť Zrušiť Ďalej >>

©2009, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, 02 / 5978 1111, info@mzv.sk

← → ↻ https://www.mzv.sk/Register

MINISTERSTVO ZAHRAŇNÝCH VIED
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽNOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NEFUNGUJE VÁM REGISTRÁCIA SPRÁVNĽ...?

Príhlasovacia stránka Osobné informácie Núdzový kontakt Cestovný plán Spolucestujúci Registračné údaje

Registračné údaje

Info
Sumár údajov uvedených vo formulári. Uvedené údaje si prekonrolujte a v prípade potreby vyšlite kliknutím na ikonu "Tlačíť údaje". Pre úspešné ukončenie registrácie je potrebné údaje uložiť kliknutím na ikonu "Uložiť údaje". Po uložení údajov budete vyzvaní na zadanie overovacieho kódu a následne vám bude vygenerovaný jedinečný identifikačný kód. Pomocou identifikačného kódu sa budete môcť k vami zadaným údajom vrátiť a kedykoľvek ich upraviť. Vaše údaje budú uchované v systéme po dobu 30 dní od dátumu uvedenom v položke "Návrat z cesty".

Osobné informácie								
Meno: Ján	Ulica: Hlboká cesta 2							
Priezvisko: Vzorový	Mesto: Bratislava 37							
Titul: Ing	PSČ: 83336							
Dátum narodenia: 15.03.1970	Štát: Slovensko							
Pohlavie: Muž	Mobil: 09123456789							
Hendikep - zdrav. postihnutie:	E-mail: meno@email.sk							
	Telefón: +421 2 59785978							
Núdzový kontakt								
Kontaktná osoba	Ulica	Mesto	PSČ	Štát	Vzťah	Telefón	Mobil	Email
Ján Vzorový		Bratislava 37	83336	Slovensko		+421 2 59785978	09123456789	meno@email.sk
Jana Vzorová	Hlboká cesta 2	Bratislava 37	83336	Slovensko	Manžel-ka		09987654321	meno2@email.sk
Cestovný plán								
Cieľová krajina:	Albánsko					Nástup cesty: 01.05.2013		
Miesto pobytu:						Návrat z cesty: 20.05.2013		
						Typ návštevy: Turistika		
Tranzitné krajiny								
Tranzitná krajina				Miesto pobytu				
Srbsko								
Spolucestujúci								
Meno	Priezvisko	Dátum narodenia	Pohlavie	Príbuzenský vzťah	Hendikep - zdravotné postihnutie			
Jozef	Druhý	01.03.1970	Muž	Známy				

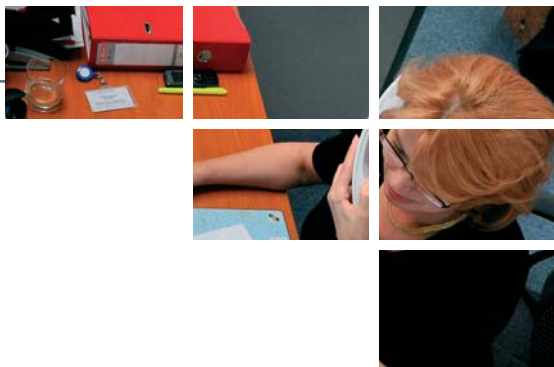
<< Späť Uložiť údaje Tlačíť údaje Zrušiť

©2009, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, 02 / 5978 1111, info@mzv.sk

Registračný formulár pre občanov SR
pri cestách do zahraničia

6

Služba občanom



Úsilie zastupiteľských úradov SR sa v roku 2012 sústreďovalo okrem iného na zlepšenie kvality a dostupnosti konzulárnej pomoci a služieb poskytovaných nielen našim občanom nachádzajúcim sa v zahraničí, ale aj cudzincom. Zvyšovanie efektívnosti a dostupnosti konzulárnych služieb patrí medzi priority ministerstva a venuje sa im ustavičná pozornosť.

Ku skvalitneniu konzulárnych služieb prispelo aj ich rozšírenie o prijímanie žiadostí o výmenu či obnovu vodičských preukazov od júla 2012. K 1. januáru 2013 boli pripravené aj podmienky na vydávanie občianskych preukazov. Tieto opatrenia značne zjednodušili situáciu mnohým slovenským občanom, ktorí na tento účel doposiaľ museli cestovať zo štátu svojho pobytu na Slovensko. V úsilí čo najväčšmi sprístupniť služby poskytované našim občanom v zahraničí sa v činnosti niektorých zastupiteľských úradov vo väčšej miere využívala aj možnosť výjazdových konzulárnych dní mimo sídla zastupiteľského úradu.

Ministerstvo venuje trvalú pozornosť včasnému zverejňovaniu informácií, cestovných odporúčaní, rád a varovaní na svojom informačnom portáli. Občania Slovenskej republiky i cudzinci tiež využívali možnosť získať informácie prostredníctvom Strediska pre pomoc a služby občanom, ktoré úzko spolupracovalo so zastupiteľskými úradmi SR v zahraničí. Vďaka

popularizácii v médiách sa podarilo dosiahnuť uspokojivý stav využívania registračného formulára osobami, ktoré cestovali predovšetkým do regiónov sveta so sťaženými bezpečnostnými podmienkami.

Slovensko pokračuje v úsilí o uzatváranie dohôd o zastupovaní pri vydávaní víz. Ku koncu roka

V roku 2012 sme pre našich občanov:

- vybavili 2 226 osvedčení o štátnom občianstve SR a 34 žiadostí o udelenie štátneho občianstva SR,
- riešili 270 žiadostí o prepustenie zo štátneho zväzku SR,
- overili a preložili 35 052 dokladov,
- vykonali 478 zápisov do osobitnej matriky (narodenie, uzavretie manželstva, úmrtie),
- asistovali pri 187 prípadoch ochrany práv maloletých,
- riešili 63 prípadov odobratia detí občanom SR,
- poskytli nefinančnú konzulárnu pomoc v zahraničí 2 150 osobám a finančnú 11 osobám,
- riešili 558 úmrtí slovenských občanov,
- pomohli 17 obetiam obchodovania s ľuďmi,
- zosobášili 42 párov,
- odpovedali na 43 474 e-mailov,
- vydali 11 385 cestovných pasov a 4 266 náhradných dokladov,
- vyriešili 873 žiadostí o povolenie na pobyt.



Spoločná fotografia honorárnych konzulov s predsedom vlády Robertom Ficom a podpredsedom vlády a ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslavom Lajčákom, október 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

2012 boli uzatvorené zmluvy so 7 štátmi EÚ (s Maďarskom, Rakúskom, so Slovinskom, s Lotyšskom, Českou republikou, Poľskom a s Litvou), ktoré Slovensko zastupujú pri vydávaní víz v 18 štátoch sveta. Naopak Slovensko zabezpečuje v zmysle uzatvorených zmlúv vízovú agendu za Maďarsko, Slovinsko, Lotyšsko, Česko a Litvu v 9 tretích štátoch. Úsilie v tejto oblasti má bezprostredný vplyv na zvýšenie turistického ruchu

i ekonomických a ďalších aktivít Slovenskej republiky s tretími štátmi, preto bude snaha o rozširovanie počtu krajín, v ktorých bude Slovensko pri vydávaní zastupované inými členskými štátmi EÚ, naďalej pokračovať.

Na základe analýzy konzulárnej praxe európskych krajín pri vydávaní víz občanom Ukrajiny a Ruska sme pristúpili k zjednodušeniu



Barbara Illková
generálna riaditeľka
sektora právnej
a konzulárnej MZVaEZ

Výsledky konzulárnej služby za tento rok môžeme hodnotiť pozitívne

Aké sú výzvy konzulárnej služby?

Najvyššou výzvou je dosiahnutie kvalitnej konzulárnej služby, ktorá zabezpečuje ochranu a pomoc občanom Slovenskej republiky v zahraničí a flexibilne reaguje na zvyšujúce sa požiadavky súčasnej

doby. Toto je jedna z priorít ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí.

Treba si uvedomiť, že v ostatných rokoch narastá počet občanov, ktorí odchádzajú do zahraničia z pracovných, zo študijných či z rodinných dôvodov alebo na turistické účely. Naši občania však do iných krajín niekedy cestujú bez náležitých poznatkov o miestnom prostredí alebo sa pohybujú v nestabilných regiónoch či krízových oblastiach. Reagujeme na túto skutočnosť, a preto sa prednostne zameriavame na skvalitňovanie existujúceho spektra konzulárnych služieb, na zvyšovanie ich efektívnosti a dostupnosti a na aktívny dialóg s verejnosťou. Citlivo



Počas 6. celosvetového stretnutia honorárnych konzulov SR, ktoré sa konalo 29. – 31. októbra 2012 v Bratislave, Trnave a Piešťanoch, vystúpil s prejavom aj premiér Robert Fico (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

vízových procedúr pre občanov oboch krajín v súlade so schengenským vízovým kódexom. Pri zachovaní podmienok udeľovania víz sa budú vo väčšej miere využívať možnosti vydania víz s platnosťou na 1 – 5 rokov vybraným kategóriám žiadateľov, predovšetkým podnikateľom, študentom a pravidelným návštevníkom turistických a rekreačných zariadení na Slovensku.

Ministerstvo pokračovalo v rozvoji siete svojich honorárnych konzulátov v zahraničí. Ku koncu roka tvorilo sieť úradov vedených honorárnymi konzulárnymi úradníkmi viac ako 160 honorárnych konzulátov. V roku 2012 sa v Bratislave uskutočnilo 6. celosvetové stretnutie honorárnych konzulov zastupujúcich vo svete záujmy SR s cieľom nasmerovať a synchronizovať činnosti konzulátov v kontexte kľúčových úloh vlády SR.

vnímame ochranu záujmov maloletých detí v zahraničí, ktorá je trvalo v centre pozornosti konzulárnej služby.

Členstvo Slovenskej republiky v Európskej únii otvorilo nové dimenzie takisto v oblasti konzulárnej služby. Spolupráca s členskými štátmi umožňuje poskytnúť pomoc našim občanom aj v krajinách, kde Slovensko nemá diplomatické zastúpenie.

Ako hodnotíte výsledky pôsobenia konzulárnej služby Slovenskej republiky v roku 2012?

Som presvedčená, že výsledky konzulárnej služby za tento rok treba hodnotiť pozitívne. Myslím si, že moje slová by potvrdila väčšina tých, ktorí sa na nás obrátili so žiadosťami

o zabezpečenie pasov, matričných dokladov, o overenie listín, vydanie víz, uzavretie manželstva a pod. Spolu s kolegami konzulmi sme radi, že sme mohli byť nápomocní stretnutiam rodín, priateľov a návratom domov.

Čo je cieľom vašej práce s verejnosťou?

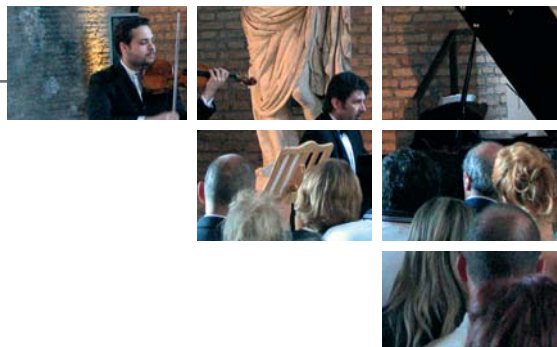
Rada by som vyjadrila presvedčenie, že spoločným úsilím všetkých nás, ktorí sme súčasťou konzulárnej siete, sa podarí dosiahnuť spokojnosť tých, ktorí naše služby či pomoc potrebujú. Na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutná súčinnosť a spolupráca so širokou verejnosťou, ktorú si vysoko cením.



Fragment z výstavy *Čičmianske domy* fotografa Jaroslava Horečného v priestoroch veľvyslanectva Slovenskej republiky v Londýne, pripravenej v rámci sprievodných kultúrnych a spoločenských podujatí počas letnej olympiády, júl 2012 (Foto: MZVaEZ SR)

7

Verejná a kultúrna diplomacia



V roku 2012 sa činnosť ministerstva v oblasti verejnej a kultúrnej diplomacie výrazne zaktivovala a kvalitatívne vyprofilovala. A to nielen prostredníctvom programových aktivít a dramaturgických koncepcií slovenských inštitútov, ale aj v projektoch a podujatiach celej siete slovenských zastupiteľských inštitúcií v zahraničí. Postupne sa tak v praxi začína prejavovať zvýšený akcent slovenskej zahraničnej politiky na tzv. soft diplomacy, t. j. „mäkšie“, sofistikovanejšie nástroje presadzovania záujmov Slovenskej republiky v zahraničí prostredníctvom kultúrnych a prezentačných projektov v širokom žánrovom rozhraní.

Základná programová línia aktivít a projektov slovenskej diplomacie vo sfére verejnej a kultúrnej diplomacie sledovala dva zámery:

1. podporovať vlastnú programovo-prezentačnú činnosť zastupiteľských úradov a inštitúcií s prirodzeným zohľadnením lokálnych kultúrno-historických podmienok,
2. realizovať centrálné projekty pripravené na sledované obdobie kalendárneho roka 2012. Integrálnou súčasťou tejto programovej línie boli aktivity a podujatia siete slovenských inštitútov.

Realistické zváženie finančných i organizačných možností viedlo v roku 2012 k programovému zameraniu sa na realizáciu výstavno-prezentačných projektov, ktoré okrem kvalitného a odborne garantovaného informačno-prezentačného obsahu

umožnili ich efektívnejšie a mobilnejšie využívanie. V tomto zmysle sme sa preto zamerali na nové, doteraz zriedkavejšie využívané technické formy realizácie projektov, predovšetkým na rôznych formátoch elektronických nosičov. V týchto intenciách sme pripravili výstavno-prezentačné projekty s dlhodobým prezentačným výhľadom:

- *Bratislava v Európe a Európa v Bratislave*. Autor projektu je významný slovenský publicista a popularizátor histórie Pavel Dvořák, špecializujúci sa na odкрývanie neznámych kapitol slovenských dejín,
- *Yuri Dojc: Lúboštná pieseň pre Slovensko*. Výstavná kolekcia čiernobielych fotografií jedného z najvýznamnejších súčasných slovenských fotografov Yuriho Dojca v spolupráci s časopisom *The Slovak Spectator* v jeho edícii *Spectacular Slovakia*,
- *Európske dedičstvo na Slovensku* v spolupráci s Pamiatkovým ústavom Slovenskej republiky.

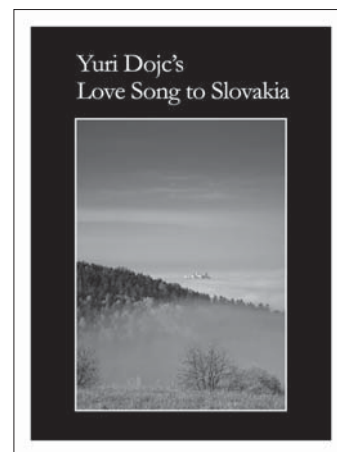
V podobnom formáte sme pripravili výstavy s časovým horizontom rokov 2012 a 2013:

- *70. výročie operácie Anthropoid – slovenská stopa v atentáte na Reinharda Heydricha* v spolupráci s Historickým ústavom Slovenskej akadémie vied,
- *Košice 2013 – Európske hlavné mesto kultúry* v spolupráci s organizačným výborom Košice 2013 – EHMK,
- *Bohatstvo v rozmanitosti – Dvadsaťročný príbeh jednej krajiny*. Výstava pri príležitosti 20. výročia vzniku Slovenskej republiky s dôrazom na významné zahraničnopolitické úspechy krajiny a prezentáciu

Verejná a kultúrna diplomacia



Kultúrnoprezentačné projekty, ktoré odbor kultúrnej a verejnej diplomacie pripravil v roku 2012

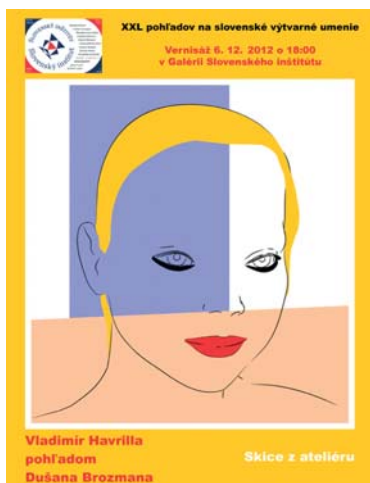


osobností, ktoré formovali a formujú dobré meno slovenskej diplomacie vo svete.

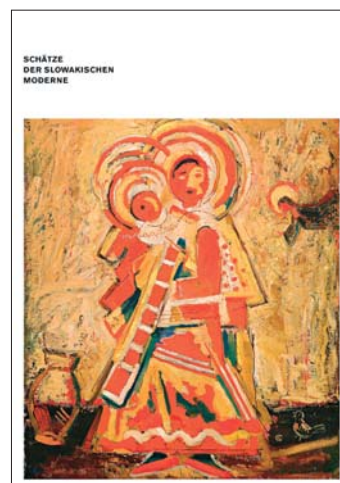
Najvýznamnejšími priamymi multilaterálnymi aktivitami v roku 2012 boli dve podujatia Stredoeurópskej kultúrnej platformy – formát krajín V4 plus Rakúsko a Slovinsko –, ktoré boli zamerané na prezentáciu zoskupenia a kultúry strednej Európy v krajinách Východného partnerstva. V prvej polovici roka to bola prezentácia slovenského folklóru v modernej forme na festivale *Folklór žije!* (Národné divadlo v Ľvove), na ktorom Slovensko reprezentovala skupina Banda. V druhej polovici roka sme prebrali predsedníctvo platformy a zorganizovali hlavné podujatie – novembrový festival stredoeurópskeho dokumentárneho filmu s názvom *Prekročiť hranice* (Moldavská štátna univerzita, Kišiňov), na ktorom sme prezentovali dokument režiséra Jara Vojteka *Hranica*.

Nadalej prebieha dlhodobý projekt putovnej výstavy významného slovenského výtvarníka a grafika Miroslava Cipára *Človek, symbol, písmo* po krajinách ázijského kontinentu (Národná galéria v Jakarte, október 2012). K významným podujatiam s výrazným spoločensko-historickým rozmerom patria odhalenie prvého pamätníka slovenským obetiam stalinizmu na území bývalého Sovietskeho zväzu v Spassku pri meste Karaganda v Kazachstane, odhalenie pamätných tabúl venovaných česko-slovenskému družstevnému hnutiu Interhelpo a osobnosti Alexandra Dubčeka v kirgizskom Biškeku. Významným a netradičným prvkom v kultúrnoprezentačných aktivitách bolo vydanie poštovej trojznámky Paraguajskej pošty pri príležitosti 20. výročia vzniku Slovenskej republiky.

Dôležitým vkladom do prezentácie Slovenskej republiky v rámci sprievodných



Plagát k výstavnému cyklu *Pohľadom...* – výstavný projekt Slovenského inštitútu v Prahe



Pozvánka na výstavu *Poklady slovenskej moderny*, ktorú pripravil Slovenský inštitút vo Viedni



kultúrno-spoločenských podujatí počas letných olympijských hier v Londýne bol výstavný projekt *Čičmianske domy* a výstava *Slovenskí medailisti na letných olympiádach*.

V roku 2012 realizovali slovenské inštitúty množstvo významných kultúrnych podujatí a projektov zameraných na prezentáciu slovenského umenia a kultúry v zahraničí v širokom žánrovom rozpätí. Ich programový rozsah a dosah dokumentuje dôležitosť zastupiteľskej siete v tomto segmente diplomatických aktivít Slovenskej republiky v zahraničí. Z podujatí jednotlivých inštitútov možno ako profilové hodnotiť tieto:

• SI v Ríme

- výstava jednej z kľúčových osobností slovenskej výtvarnej moderny Milana Paštéku
- koncert huslistu Dalibora Karvaya a klaviristu Daniela Buranovského v Ríme, Miláne a vo Forlí

• SI vo Viedni

- výstava *Poklady slovenskej moderny* v priestoroch Úradu spolkového kancelára v Paláci Porcia
- prezentácia slovenského dizajnu v rámci festivalu Vienna Design Week

• SI vo Varšave

- účasť na spoločnom projekte Európsky deň jazykov
- výstavné projekty *Noc múzeí*, *Komunizmus v Európe* – 70. roky a *Bohom zabudnuté kúty*

• SI v Moskve

- Slovenský deň na Medzinárodnom festivale animovaného filmu A4
- Deň Bratislavskej ulice



Pamätník slovenským obetiam stalinizmu, odhalený 31. mája 2012 v Spassku pri meste Karaganda v Kazachstane pri príležitosti Dňa obetí politických represii. Mramorový pomník je prvým pamätníkom svojho druhu na území bývalého Sovietskeho zväzu, pripomínajúcim občanov Slovenska nezákonne odvlečených do gulagov v Sovietskom zväze (Foto: MZVaEZ SR/Igor Otčenáš)

• SI v Berlíne

- výstavný projekt *Continuum* – Vincent Hložník, Ľubo Zelina, Zuzana Hložníková
- výstava fotografa Ľuba Špirka *Water Emotion*

• SI v Prahe

- nový výstavný cyklus *Pohľadom...*, pri ktorom popredný slovenský kunsthistorik zostavuje zo svojho pohľadu kolekciu popredných slovenských moderných umelcov

• SI v Budapešti

- Týždeň slovenskej kultúry v Budapešti

• SI v Paríži

- recitál slovenských operných spevákov v Divadle Toursky v Marseille (v spolupráci s asociáciou Košice 2013) s protagonistami Pavlom Bršlíkom, Martinou Masarykovou, Teréziou Kružliakovou a Róbertom Pechancom



Vstupný plagát v priestoroch Moldavskej štátnej univerzity v Kišiňove, informujúci o festivale dokumentárnych filmov krajín Stredoeurópskej kultúrnej platformy. Slovensko bolo hlavným organizátorom podujatia, november 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Igor Otčenáš)



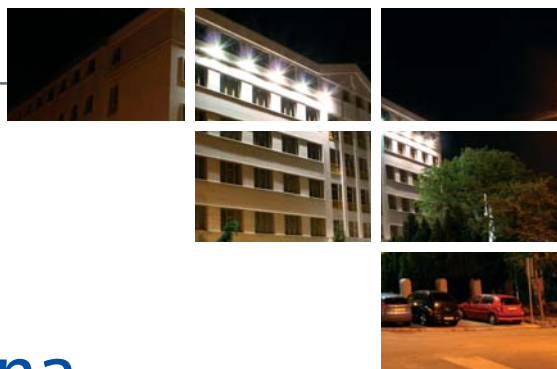
Porada riaditeľov slovenských inštitútov na pôde Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR 8. októbra 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)



Minister Miroslav Lajčák odovzdal zlatú plaketu športovkyni Daniele Bartekovej, ktorá zvolením do Komisie športovcov Medzinárodného olympijského výboru nastupuje na dráhu športovej diplomacie, 16. septembra 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

8

Moderná a profesionálna zahraničná služba



V dôsledku konsolidácie verejných výdavkov rezort zahraničia pokračoval v zavádzaní efektívnych úsporných opatrení v oblastiach finančných tokov, reštrukturalizácie majetku Slovenskej republiky v zahraničí, ako aj transparentnosti verejného obstarávania tovarov, služieb a stavebných prác. Ministerstvo pokračovalo v implementácii centrálneho ekonomického informačného systému verejnej správy a modifikácii koncepcie finančno-hospodárskej agendy na zastupiteľských úradoch v zahraničí. Rovnaký dôraz sa kládol na zefektívnenie výkonu podporných činností a zníženie administratívnej náročnosti pracovných procesov na úradoch v zahraničí. Napriek limitovanému objemu rozpočtových prostriedkov kapitoly rezort zahraničia zabezpečil plnenie prioritných a strategických zahraničnopolitických úloh.

Riadenie ľudských zdrojov a ich potrieb bolo neustále stredobodom pozornosti ministerstva aj v roku 2012. Prioritou v tejto oblasti boli aktivity zamerané na skvalitnenie ľudského potenciálu slovenskej zahraničnej služby, jej stabilizáciu, vyššiu motiváciu a rozvoj.

V oblasti zvyšovania odbornej kvalifikácie začalo ministerstvo v roku 2012 s prípravou programu vzdelávania vybraných zamestnancov celej štátnej správy v súvislosti s našim nadchádzajúcim predsedníctvom v Rade Európskej únie – Národného vzdelávacieho programu, ktorý sa začne realizovať na jeseň 2013.

Nová stratégia riadenia a rozvoja ľudských zdrojov zároveň vytvorila vhodné podmienky na realizáciu pilotného programu Príprava ekonomického diplomata na prácu na ZÚ SR v zahraničí. Získané skúsenosti z tohto programu vyústili do vypracovania nového návrhu systému ekonomického vzdelávania a prípravy diplomatov v rezorte zahraničia.

Ministerstvo tiež úzko spolupracuje s niektorými slovenskými univerzitami v oblasti výmeny lektorov. V rámci rezortu zabezpečilo viac ako 170 krátkodobých stáží vysokoškolských študentov. Z medzinárodných vzdelávacích aktivít organizovaných rezortom zahraničia v roku 2012 možno uviesť ako príklad úspešný vzdelávací program pre irackých diplomatov, ktorý bol zameraný na odovzdanie slovenských skúseností v oblasti bilaterálnej a multilaterálnej diplomacie.

Rozpočet v roku 2012

Návrh rozpočtu kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR na roky 2012 až 2014 bol vypracovaný na základe východiskových limitov oznámených Ministerstvom financií SR. Následne MZVaEZ predložilo MF rozpis záväzných limitov kapitoly, návrh rozpočtovo nepokrytých prioritných výdavkových titulov na rok 2012 súvisiacich s členstvom



Peter Lizák
riaditeľ odboru analýz
a plánovania

Spolupráca s MNO sa stala prirodzenou súčasťou práce ministerstva

Aký je vzťah ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí a mimovládnych neziskových organizácií?

Vzťahy s mimovládny neziskovým
sektorom vnímam ako partnerské

a veľmi dobré. Naša spolupráca sa stala prirodzenou súčasťou práce ministerstva, podporuje jej dynamiku. V mnohých prípadoch si už ani nevieme predstaviť, že by sme pri svojich aktivitách s mimovládny sektorom nespocovali. Dlhoročná spolupráca pri komunikácii, analýze a rozpracovaní aktuálnych tém medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky SR či realizácii rozvojovej pomoci je z môjho pohľadu obohacujúca pre obe strany – a takou by mala zostať aj v budúcnosti.

S blížiacim sa predsedníctvom SR v Rade Európskej únie v roku 2016 sa ešte zväčšuje priestor na spoluprácu

Slovenska v medzinárodných organizáciách, s výstavbou sídla Veliteľstva NATO v Bruseli, so záväzkom usilovať sa o zvýšenie oficiálnej rozvojovej pomoci a so zabezpečením a s prevádzkou nových informačno-komunikačných technológií pre MZVaEZ.

V rámci prípravy návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 bol východiskový limit príjmov na rok 2012 stanovený vo výške 2 730 000 eur.

V zmysle oznámených limitov bol východiskový strop výdavkov kapitoly ministerstva zahraničných vecí na rok 2012 navrhnutý vo výške 116 834 168 eur. Na základe rokovaní medzi MZVaEZ a MF sa zohľadnili niektoré nepokryté výdavkové tituly (príspevky do medzinárodných organizácií a informačno-komunikačné technológie). Rozpočet kapitoly na rok 2012 v oblasti výdavkov bol zvýšený na sumu 122 977 167 eur.

Výdavky MZVaEZ SR za rok 2012

(zjednodušený prehľad programovej štruktúry – skutočné čerpanie v mil. eur)

Program:

Rozvoj zahraničných vzťahov	103,34
Reprezentácia SR v zahraničí	66,62
Diplomatická reprezentácia SR v zahraničí	62,47
Kultúrna reprezentácia SR v zahraničí	1,16
Pracovná sila zo zahraničných miestnych zdrojov	2,98
Tvorba a implementácia politik	36,72
Riadenie programov	36,53
Súdny spor Gabčíkovo Nagymaros	0,00
Spolupráca s tretím sektorom	0,07
Vzdelávanie zamestnancov	0,10

Medzirezortné programy:

Oficiálna rozvojová pomoc	5,40
Pomoc krajanom v zahraničí	0,91
Príspevky SR do medzinárodných organizácií – MZVaEZ SR	14,88

Výdavky spolu	124,53
----------------------	---------------



rezortu s MNO. Tak vnútroštátna diskusia o témach EÚ, napríklad formou obnovennej činnosti národného konventu, analytické vstupy a diskusie o budúcnosti Únie, ako aj usporadúvanie medzinárodných konferencií či seminárov ako sprievodných podujatí predsedníctva predstavujú formy ďalšej spolupráce.

V akej forme podporuje ministerstvo činnosť mimovládnych neziskových organizácií v oblasti zahraničnej politiky?

Hlavným nástrojom podpory diskusie o medzinárodných vzťahoch a zahraničnej politike SR je dotačný mechanizmus ministerstva. V roku 2012 sme podporili dvadsať projektov

mimovládnych organizácií zameraných na podporu štúdií, analýz a organizáciu odborných podujatí v oblasti medzinárodných vzťahov a zahraničnej politiky SR v celkovej sume 61 394 eur. Zmenou kompetenčného zákona bol dotačný mechanizmus doplnený o nové dotačné tituly v oblasti ľudských práv.

Okrem finančných prostriedkov ministerstvo podporuje MNO pri oslovovaní a získavaní významných zahraničných účastníkov pre ich podujatia prostredníctvom kontaktov, ktorými disponuje cez sieť zastupiteľských úradov.

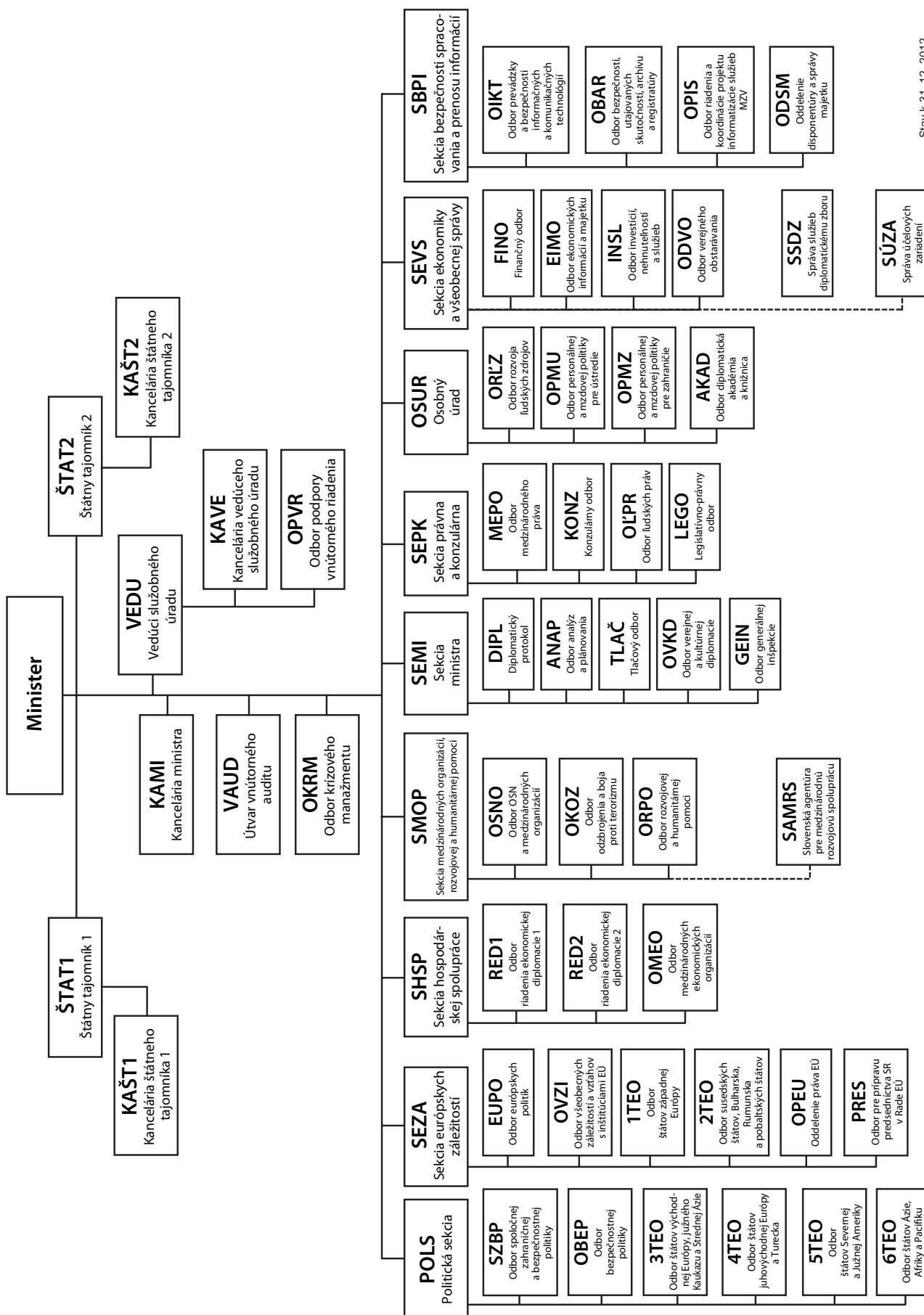


Pri príležitosti Medzinárodného dňa ľudských práv Miroslav Lajčák ocenil osobnosti verejného života, ktoré prispeli k rozvoju ľudských práv na Slovensku. Ocenenie získal Jozef Mikloško za významný prínos v oblasti ochrany práv dieťaťa, Zora Bútorová za významný prínos v oblasti ochrany práv seniorov a Viliam Dolník za významný prínos v oblasti vzdelávania o ľudských právach, 13. decembra 2012 (Foto: MZVaEZ SR/Vladimír Benko)

Upravený limit príjmov a výdavkov pre rozpočtovú kapitolu ministerstva zahraničných vecí bol v rámci návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014 schválený uznesením vlády č. 651/2011 z 12. októbra 2011, následne prerokovaný a schválený v orgánoch Národnej rady SR bez pozmeňovacích návrhov pre kapitolu MZV a napokon schválený zákonom č. 511/2011 zo 7. decembra 2011 o štátnom rozpočte na rok 2012.

Počas roka 2012 sa rozpočet kapitoly upravoval prostredníctvom interných rozpočtových opatrení, ako aj opatrení, ktoré podliehali schváleniu ministerstvom financií. Tabuľka preukazuje skutočné čerpanie k 31. decembru 2012.

Organizačná štruktúra MZVaEZ SR



Stav k 31. 12. 2012



Spoločná fotografia vedúcich zastupiteľských úradov SR s vedením ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí, júl 2012





MINISTERSTVO ZAHRAŇIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY



MINISTRY OF FOREIGN
AND EUROPEAN AFFAIRS
OF THE SLOVAK REPUBLIC



MINISTERIUM FÜR AUSWÄRTIGE
UND EUROPÄISCHE ANGELEGENHEITEN
DER SLOWAKISCHEN REPUBLIK



MINISTÈRE DES AFFAIRES
ÉTRANGÈRES ET EUROPÉENNES
DE LA RÉPUBLIQUE SLOVAQUE



MINISTERIO DE ASUNTOS
EXTERIORES Y EUROPEOS
DE LA REPÚBLICA ESLOVACA



МИНИСТЕРСТВО ИНОСТРАННЫХ
И ЕВРОПЕЙСКИХ ДЕЛ СЛОВАЦКОЙ
РЕСПУБЛИКИ



وزارة الخارجية
و الشؤون الأوروبية
لجمهورية سلوفاكيا



斯洛伐克共和国
外交和欧洲
事务部



Vydalo Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

ISBN 978-80-88726-53-1